

310221 ప్రతిది నము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 8.

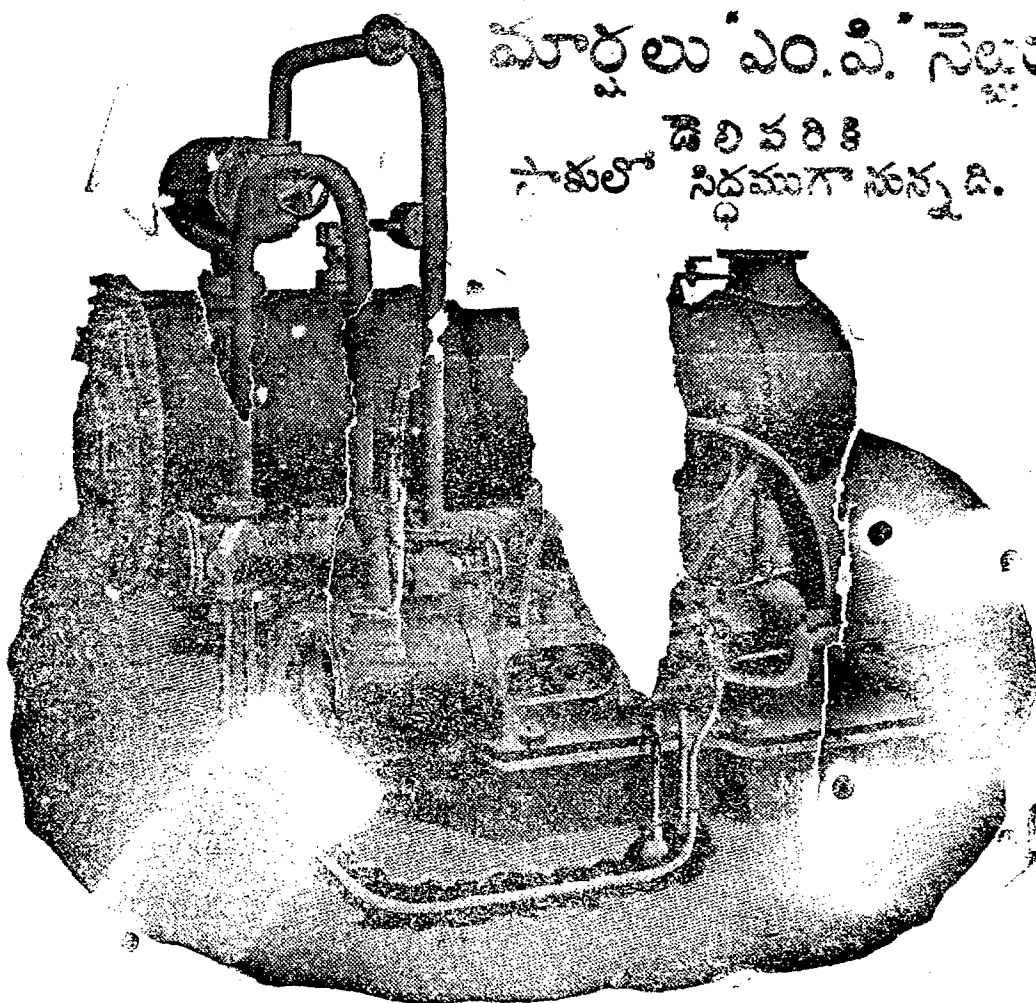
జనవరి 1921 వ సం॥ నవంబరు నెల 10 తేది గురువారము

No. 182.

సంపుటము. ౮

మర్కటి నామ సంవత్సర శాస్త్రీక మాస శుద్ధ దశమిం.

నందిక. ౧౮౨

మార్వలు 'ఎం.పి.' నెట్టు

డెలివరీకి సాకులో సిద్ధముగా నున్నది.

కాయిలర్లు, ఎంజిను, నూవర్ హీటరు, స్టీం, వాటర్ వైసింగు మొదలగువాటిలో పయిన ఉండునది మార్వలు 'ఎం. పి.' మార్తి నెట్టు రోమోక్కి వివరణము ధరలకు ఇతర వివరములకు ఈ దిగువ చిరునామాకు దరఖాస్తు లంపుకొనవలెను.

1806

మార్వలు నను, టి కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

కాన్టాక్టర్: కె.ఎస్.ఆర్. కంపెనీ, మదరాసు.

నెం. 9, సెకండు లైను బీచ్, మదరాసు.

అమృతాంజనము

తలనొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. ఇతర వీధిమైన నొప్పులను కూడ మా అమృతాంజనమును వాడి నంత మాత్రమున నయమగును. సులభ వెల 0-10-0 అణాలు

మోహిని కైలము

పీచా 1-3 0-12-0

రామర కైలము

కచ్చి 1-3 0-3-0

చంద్ర పాది

కచ్చి 1-3 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,

బొంబాయి - మదరాసు.

ముఖ్య గమనింపు

యోగ్యతాపత్రములు

2942

(4) కేసు 5 సంవత్సరములనుండి విడుదల క్రియ వ్యాధికి బాధపడుచుంటిని. కొన్ని కేసులో ప్రాణముకూడ దిసిపోయినది. కాకిపట్టణములో నుండు, 'యెగ్గా మెడికల్ హాలు' వారిద్వారా స్పెషల్ ఆస్ట్రాక్యూర్ అను దివ్యావధము ను సేవించుటచేతనే కేసు ఇప్పుడు సడరు వ్యాధిలో పోవు ముగా నున్నాను.

తెంగూరు

4-8-20

ఆర్. ఎన్. చెట్టి

ఇదే మంచినమయము

సీమకమలాల పుష్ప రాగముల కెంపుల బం గారునగలున్న వెల సరసముగాను పని శుద్ధ ముగాను దొరుకును. ఒకసారి కొనిచూడండి.

కోటా మునిరత్నం శైలి అందు సన్ను,

8078

217, వైసాలవారు - మదరాసు.

ఆరోగ్యములకు గాను

మీరు-

219

తక్షణమే

(ప్రాసిన రహిత ఖచ్చులు కూడను ఆశీర్వాద ఇచ్చుచే మీకు ఒక ప్రతి "కామ శాస్త్రము" కంపెదము.

త్వరపడుడు!

వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ,

అరంగిగూ యావళాయము, 26, బ్రాహ్మ మదరాసు.

తరపడుడు !

(1913 ఇండియన్ కంపెనీ ఆర్ట్స్ ప్రకారము స్థాపించబడినది).

మూలికనకు రూ 20,00,000

దరఖాస్తులో రూ 5 లాస్సు, అలాంటి మెంటు అయిన పిదప రూ 5 లాస్సు, మిగిలినది మూడుమాసములలో తీర్చుకొని రెండు వాయిదాలలో చెల్లించుకోవ.

पि. ४३३.

- (1) దివానుబాద్దగు కొమ్మిరెడ్డి సూర్యనారాయణమూర్తి - కాకినాడ
- (2) రావుబాద్దగు సి వి యస్. నరసింహరాజు - విశాఖపట్టణము.
- (3) వసుమతి వీరభద్రస్వామి - విజయనగరం.
- (4) గూడూరి లక్ష్మణరావు - బెజవాడ.
- (5) చుడూరు సీతారామ్య - బెజవాడ.
- (6) తమ్మన నారాయణమూర్తి - బెజవాడ.
- (7) భూళిపాళ మురహారావు - మొగల్ రజపురం.

(3202)

శా. ౦ క య :

- (1) ఇంపీరియల్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా - బెజవాడ
- (2) ఇండియన్ బ్యాంకు లిమిటెడ్ - మద్రాసు

ఆ మి ల ద్దు.

జి. నరసింహం గార్లు ఎఫ్ వ వ. ఎఫ్. ఆర్ ఎస్. వ మద్రాసు.

విజయపుర | శాస్త్రపుస్తక సుధరక్షాసుఫా ములు వగైరా కావలసినవారు

మనోహర విజయం డా॥ వైరవరం

బెజవాడ స్పర్శింగు అండ్ వీవింగు మిల్సు (ప్రైవేటు) బెజవాడ,

అని | వాసినచో బడయకలరు

G. Lakshmana Rao.

ఈ కం పేసేవారు బెజవాడ సమీపమున నూరువకుట
యంత్రములను, బట్టలు నేయు మరమగ్గములను త్వరలో
స్థాపించబోవుచున్నారు. నాటాదారులను నూటికి పందెత్తరము
నకు యిరుగదీయెదరుట తక్కువలేకుండా లాభము వచ్చును.
ప్రతిమనుజునకు "అన్నవస్త్రములు" అన్నము తర్వాత వస్త్రమే
ముఖ్యమశ్యకము. కర్నూలు, నెల్లూరు, గుంటూరు, కృష్ణా
జిల్లాలయందును, వైజాము, వరంగల్ రాష్ట్రమునందును
పండెడు ప్రతి అతిసులభము మిలువదనకు చేరును. సింగపేటి
నుంచి బొగ్గు అతిచౌకగాను సులభముగాను దొరకును.
నేర్మరులయిన పనివాండ్రు అనేకమంది పనిలేక యున్నారు.
కూలినపుక. ఈ కారణములచేత లాభము విశేష మని చెప్ప
నవసరము లేదు.

మన దేశీయము (Joint Stock Enterprise) సంఘ
ద్రవ్యసహకారోద్యమము విశేషముగా లేని హేతువుచేత
యితరదేశీయులతో సమానముగ వణిగివ్యాపారమందు తూగ
లేక ఆసమర్థులమై మన దేశీయము దొరుకు (raw produce)
ప్రత్తి ఏగైరా పంట యావత్తు యిక్కడ వినియోగపరచ లేక
ఎనిమిది చేయుచున్నారము. రాష్ట్రములతో వడికినంత నూలు
వదుకగా యింకను నాలుగు నిల్లాలకు సరిపడిన ప్రత్తి మన
దేశీయము దొరుకును. రాష్ట్రములతో యెంత వడికినను మన
దేశీయముల సరిపోయినంత నూలు వదుకజాలము. మన దేశీయముల
ద్రవ్యముతో నిట్టి యుగ్రశ్రీకాలలను స్థాపించి విశేష లాభము
సేల పొందరాదు? మన ముపేక్షించిన విదేశీయులు వారి
ద్రవ్యముతో నిట్టి యుగ్రశ్రీకాలలను ఆటెక్కింపుముగా స్థాపించి
విశేష లాభమును సంపాదించగలరు. కావున దేశాభిమానులు
తగు శ్రద్ధసహించి త్వరలో నీ యుగ్రశ్రీకాల స్థాపింప జేయు
భారమును వహించవలెను.

ప్రవీణులయిన డైరెక్టర్లతోను అనుభవము గల పనివాం
డ్రతోను ఈ మిల్లు నడుపు సుదృఢజ్ఞచుబడినది.

యంత్రములు దొరకవను భయము లేదు. సామ్య
సమకూడినయెడల ఆరుమాసములలో మిల్లు తయారగును.

ఈ డిసంబరు ౭ ఖరులోగా అల్లూరు మెంట్లు పూరి కావలెను.

41 అచారప్పవీధి, జి. టి. మదరాసు.

(301-594)

శ్రీ సూర్య

తండ్రి నిలానమా... కండిట్ హెగూరు.

13. 2. 19

12, హార్బర్ రోడ్, వజ్రాంబులింగ్ - మద్రాసు.

మేలాపూరు, మద్రాసు.

వ క ట న

గుంటూరు కోట్ల జూటు అందు వేవరు మిల్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్, గుంటూరు

ఇందువలన స్వజనులకు తెలియజేయవలసి యేమనగా యీవయన వుదహరించిన యంత్రాలయందు ఆ 1921 సం॥ డిశంబరు అయినదనలేదుండి ఆ 1922 సం॥ నవంబరులో అంత్య మయ్యే మూడు 12 మాసములకు గోసెనులు తయారు చేయించుకొనుటకు కంపెనీయొక్క రిజిస్ట్రేషన్ అక్సెసుగద్ద (మిల్లు వద్ద) ఆ 1921 సం॥ నవంబరు 13, 14 తేదీలు ప్రతికోజు మధ్యాహ్నం 2 గంటల లగాయతు 6 గంటలవరకు బహిరంగమున నేలము మూలముగా యిజారాను అప్పుబడును. యొక్కన పాటదారునిపేర పాటలకులేది అయ్యి 14 నవంబరు 1921 సం॥ సాయంకాలము 6 గంటలకు కొట్టివేయబడును.

సరియయ్యి పాటవచ్చినయెడల బోర్డుఆఫ్ డైరెక్టర్లుకలిగిన పాటదారుని పాటబూద కొట్టివేయుదురు. నదరు నేలము పాటలో పాట పాడవలసినవారు యాక్రిందివరకులకు లాబడి పాట పెట్టవలెను.

1. నదరు నేలముకాలమును పాడవలసినవారు యేజంటు గారివద్ద రు 500-0-0 లు డిపాజిటుచేసి పాటపాడవలెను. ఇందులో భాయపర్వము పాటదారునామ్ము తప్ప మిగతా వారిసామ్ము ఆకోజుననే తిర్చి యివ్వబడును.

2. యంత్రాలలో 50 వర్గములు వున్నవి. నదరువర్గము (కంట్లాక్టరు) అనగా ఇజారాదారుడు యిచ్చేవారసంయలుగా తయారుచేయబడును. అట్లుతయారుచేయుటకు తీసుకోవలసిన గోగునార పుట్టివకటింటికి యెంతసామ్ము ఆఖరుపాటదారుడు యిచ్చుటకు వొప్పుకొనునో అట్టిమొత్తము పుట్టివారకు యిజారా లేటు అయియున్నది. పుట్టిఅనగా 500 పానులు తూకం.

3. కంపెనీవారు సగుటు మొత్తముమీద రోజు 1 కి 10 1/2 గంటలకాలము వగలుమిల్లువచ్చు చేయదురు. ఇజారా దారుడు రాత్రులు మిల్లువచ్చు చేయవలసివడిగా వ్రాతపూర్వముగా కోరయెడల యిజారా లేటుకు జాస్తిగా డైరెక్టర్లు కోరే మొత్తము యిచ్చుటకు బాధ్యుడైయున్నాడు.

4. ఎక్కువపాటదారునిపేర పాటభాయపడివెంట నే అనగా గుంటులోగాడినకు డిపాజిటుయిచ్చిన రు500-0-0 లుగాక పారి రు 45000-0-0లుకూడా మొత్తమురు5000-0-0 లు డిపాజిటు చేయవలెను. నదరు మొత్తము రు5000 లున్న యిజారావరకు ఆఖరుమాసము అనగా 1922 సం॥ నవంబరు ఆఖరునకు యివ్వలసినవచ్చువచ్చింగుచ్చార్చికిందను జవకట్టబడును.

5. కంట్లాక్టరు పాట భాయపడిన లగాయతు డిశంబరు 1 వ తేదీలోగా 1922 సం॥ నవంబరు ఆఖరువరకు ఆగునవచ్చు రంకు మిల్లుయొక్క వారషేడ్డును తనస్వంతభుక్తులో కంపెనీ వారిపేరు అగ్నిభయభీమా (Fire Insurance) చేయించి భీమాకంపెనీకి చెల్లించవలసిన సామ్ము చెల్లించి పాలసికంపెనీ తరపు యేజంటుగారివద్ద జాఖలుచేయవలెను. నిల్వనరకులు నిమి త్తమున్న అగ్నిభయ భీమా కంట్లాక్టరు చేయించవలెను. డిశంబరు 1921 సం॥ తేదీ లగాయతు యిజారాదారుడు పని చేయించుకొనుటకు సిద్ధముగా నుండవలెను.

6. నదరు కంట్లాక్టరుకాలములో మొదటిరకం వారతో పని చేయుటకు యేర్పాటు. ఏ కారణముచేతనయినా మొదటిరకం వారలో కలుపుకొనుటకు గాని ప్రత్యేకముగాగాని పని చేయుటకు రెండవరకం వార సప్లయ చేసినయెడల అట్టిరెండవ రకంవారకు యిజారా లేటుగాక అదనపుట్టి వకటింటికి రు 10 లు చొప్పున జాస్తిలేటు వనాలుచేయబడును. కట్టువార అయిన యెడల పనిచేయుటకు తీసుకోవబడనేదు. వారయొక్క రకములు నిర్ధారణచేయుట కంపెనీ ఇంజనీరుగారిదై యున్నది. వారినిర్ధారణకు ఆక్షేపణ చెప్పటకు కంట్లాక్టరుకు యెట్టి అధికారము లేదు.

7. ప్రతి దినం మిల్లునందు కట్లాక్టరు తరపున సరియయిన అధికారమును పొందిన ఒక ప్రతినిధి వుండవలెను. అయిన కంపెనీ నిలో యేకోజున యెంతవార యే రకములుగా నిర్ధారణచేకత్తిను కున్నది. తెలుసుకొనవలెను గాని తెలుపవలసిన బాధ్యత కంపెనీ వారికి యెంతమాత్రమును లేదు. మరియు కంపెనీవారు కంట్లాక్టరుకు తెలుపవలసిన విషయములు యావత్తు అట్టివారిమీదను జారీచేయుదురు. అట్లుచేయబడ్డ ప్రతి విషయమును కంట్లాక్టరు గారికి స్వంతముగా తెలియపర్చుకట్టు యెంచబడును.

8. పాట కొట్టివేయబడిన నేల రోజులలో వారెండు మాసములకు మూడుగా సరిపొయ్యే వాక అనగా 600 పుట్టును మిల్లువారు యిచ్చే షేడ్డునందు యిజారాదారుడు నిల్వయుంచి మిల్లువారికి స్వాధీనము చేయవలెను. నదరు వాకను కంట్లాక్టరు సంవత్సరం ఆఖరు చెండు మాసములలోను మాత్రము పనిచేయుటకు పుష్కలమివ్వబడును.

9. 8 వ పేరా దాఖలా సరకు అట్లుండగా ఇజారా దారుడు రోజువారీ పని చేయుటకు పని జరిగిన ప్రతికోజును 16 పుట్టు తక్కువ కాకుండా గోగునారకు సప్లయచేయవలెను. ఏ రోజుననైనా ఏ కారణముచేతనైనా నదరు 16 పుట్టునాకు అంతగాని కొంతగాని ఇజారాదారుడు సప్లయ చేయజాలని యెడల ఆ రోజు వర్కింగు క్రిందను 16 పుట్టుకు యిజారా లేటు చొప్పున అయ్యే మొత్తసామ్ము కంపెనీవారి కిచ్చుటకు ఇజారాదారుడు బాధ్యుడై యున్నాడు. (వార సరియైనది కాకపోవుట తప్ప మిగతా) ఏ కారణముచేతనయినా 16 పుట్టు వారలో కంపెనీవారు తక్కువ పుచ్చుకున్నయెడల అందుకు తగు దృష్టాంతము కంపెనీవారివల్ల ఇజారాదారుడు పొందవలెను. ఇట్టి దృష్టాంతములుగల తక్కువవారకు అయ్యే అదేను మాత్రము కంట్లాక్టరు ముదరా పొందుటకు అర్హుడు.

10. ట్టిల్లు నేత కాకుండా 44" X 29" - 40" X 29" - 34" X 28" అంగుళముల కొలత గల సాదాసంచులుగా యిజారాదారుడు సప్లయచేసిన గోగునారతో కంపెనీవారు తయారు చేయుదురు. అందుకు అయ్యే యావత్తుఖచ్చు కంపెనీ వారే భరింతురు. నదరు గోగునారను యిజారాదారుడు స్వంత భుక్తుమీద తనానికేయించి యంత్రాలయొక్క హాలునందు వప్పించవలెను. తయారు చేయబడిన సంచులు చేర్చుకొనే రోజుని ఆరోజున ఇజారాదారుడు వప్పించుకొని వెంటనే యంత్రాల అవసరమునుండి తీసుకొనవలెను.

11. యంత్రములు చెడిపోవుట, లేక విడిపోవడము, యంత్రముకు అవసరమైన విలువసామానులు యంత్రపుభాగములు బాగు, చమురులు వగయిరానా విదేశమునుండిగాని ఇతర పట్టణములనుండి గాకనున్న పనివాండ్లు సమ్మెకట్టడము వైవిక రాజకములవల్ల కలుగు అలస్యములకు మరియు కంపెనీవారికి పీలుపడి ఇతరసంకతులచే ఆగిపోవడముగాక మిగతా రోజులలో పనిచేయుటకు కంపెనీవారు సిద్ధముగా నుండురు.

12. కంట్లాక్టరు సప్లయచేసిన గోగునారతో సాధ్యమయిన సంకీర్ణీకరముగా పనిచేయుటకు కంపెనీవారు సిద్ధముగా వున్నాడు. గాని తరుకు తయారాలకు రద్దుకు కంపెనీవారు పూచివార్లు కానేరరు. అనివార్యకరమయిన కారణముల వల్లను గాని ఇజారాదారుని లాభముకల్గని పనినక్కర్తా జరుగ నందుకొ కంపెనీవారి జవాబుదారి యెంతమాత్రము లేదు.

13. కంపెనీవారు తయారుచేయు సంచులను చేర్చుగా కట్టుటకు అవసరమయిన త్రాళ్ళను కంట్లాక్టరు సప్లయచేయవలెను. చేర్చు కట్టుటకు పుష్కలమివ్వవలెను కంట్లాక్టరు యిచ్చే వారలోనుండి తయారు చేయబడును.

14. వరకు ఆఖరులోగా పనిచేయుటకు కావలసిన యావత్తు వాకను సప్లయచేయుటకు కంట్లాక్టరు సిద్ధముగా యుండవలెను. కంట్లాక్టరు మరకు ఆఖరురోజుకు కంపెనీవారి స్వాధీనమందు పనిలోవున్న వార వయకాలు వున్నస్థితిలో (కంట్లాక్టరుకు) వప్పించురు. (అట్లుఆఖరురోజున పనిపూర్తి చెసెయివ్వని వా వయరాలకు) కంట్లాక్టరుకు యేమిన్ని ముజరా యివ్వబడనేరదు.

15. కంట్లాక్టరు మరకు ఆఖరురోజున తన తాలూకు నిల్వవార, సంచులు, తుక్కు యావద్వివస్థము తీసుకవెళ్లవలెను. అట్లు భాగిచేయనియెడల షేడ్డుకు రోజు 1-కి రు 50/లు చొప్పునయున్నా మిల్లుహాలునందు సామాను ఆక్రమణకు రు 100/లు చొప్పున అద్దె వసూలుచేయబడును.

16. ఇజారాదారుడు పని జరిగిన రోజున కంపెనీవారికి యివ్వలసిన 16 పుట్టుకు యిజారా లేటు చొప్పున అయ్యేవాస్తా మొత్తము 15 రోజులకు వకసారి అనగా గత 14 దినములకు అయిన చార్జిని పని చేసినరోజున సాయంకాలము చిరుగుంటల లోగా ఇజారాదారుడు కంపెనీ రిజిస్ట్రేషన్ అక్సెసులో యిచ్చి

రకదు పొందవలెను. అట్లు చెల్లించక రిఫ్టిపొయ్యేయెడల రోజు 1-కి రు 50 చొప్పున అపరాధము చెల్లించవలెను.

17. కంట్లాక్టరు వైసవ్రాయబడిన వరకులప్రకారము భీమాబుచేయించకపోయినా కంపెనీవారి బిల్లులకు సామ్ముచెల్లిం చకపోయినా వార నిల్వచేయకపోయినా మరకులప్రకారము అయిన తేదీకి దరిమిలా 10 రోజులవరకుమాచి కంట్లాక్టరుయొగ్గి మెంటును రద్దుచేసి వ్రాతపూర్వకముగా రద్దుపరచిన సంగతి తెలుపుటకు కంపెనీవారు హక్కు కలిగియున్నాడు. అట్లు కంట్లాక్టరు రద్దు చేయబడినపుడు 8 వ పేరా దాఖలా డిపాజిటు కాబడిన రు 600 వారయొక్క కంపెనీవారికి forfeit చేసుకోవలసి అధికారము గలిగియుండును. ఇదిగాక మరియు కంట్లాక్టరు లాభముకల్గినప్పుడు కంట్లాక్టరు రద్దుకావడమువల్లయున్న కంపెనీవారికి కలుగునష్టములన్నియు కంట్లాక్టరువల్ల వసూలు చేసుకోవటకు కంపెనీవారికి హక్కు వుండును.

18. 17 వ పేరాలలో సందర్భము లేనిస్థితివివస్థకు బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టర్లు ఏజంటువల్లను లిఖితపూర్వపుత్తరువు లేకుండా అప్పటికి మిల్లు ఆవరణములో యున్న వార, సంచులు, చేర్చు వగయిరా ఏ సామానులైనను కంట్లాక్టరు తీసుకవెళ్ళకూడదు.

19. బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టర్లు అనుమతిలేకుండా యీ కంట్లాక్టరు (కంట్లాక్టరు యితరులకు) బ్రాన్సుఫరు చేయకూడదు.

20. వారల పేరా మరకులప్రకారము రు 4500/లు స కాలములో చెల్లించయెడల వెంటనే అతని డిపాజిటు రు 500/ కంపెనీవారు తనరపు చేసుకొని అట్టి పాటదారు జవాబుదారి మీద తిరిగి నేలముపాట పాడవడును. లాభము వచ్చేయెడల పాటదారుకు యివ్వబడును. నష్టంవచ్చినయెడల నదరి చేసిన పాట దారుడు ఆ నష్టము కంపెనీవారికి యివ్వలసియుండును.

21. కంట్లాక్టరు సకాలములో భీమాచేయించక 8 వ పేరా దాఖలా 600 పుట్టు వార డిపాజిటు చేయక సుస్థి జరిగించినయెడల డిపాజిటు రు 500 లు కంపెనీకి ఫర్కట్టు కాబడును. (తనరపు చేసుకొందురు). మరియు యిజారాదారుడు రిస్కుమీద (తిరిగి నేలము పాడవడును). లాభము వచ్చిన యి వ్వక నష్టమువచ్చేయెడల (అనన్తమును) కంట్లాక్టరువల్ల కంపెనీ వారు పుచ్చుకొందురు.

22. కంపెనీవారికి ఎప్పటికప్పుడు కంట్లాక్టరువల్ల రావలసిన యావత్తు బాకీలనున్న దామేటి నిల్వసామ్ము మొత్తములకున్న కంపెనీ ఆవరణములోవున్న కంట్లాక్టరుతాలూకు అన్ని సరకులమీద సంపూర్ణ తీసు కంపెనీవారు కలిగియుండును. అట్టి సాకును (డైరెక్టర్లు) అమ్మి కంపెనీకి రావలసినసామ్ముతీసుకొం దురు. మిగిలితే కంట్లాక్టరుకు యిత్తురు. బాకీపడినయెడల అతనివల్ల రాట్టుకొందురు.

23. గాట నిల్వటకు గాని కొట్టివేయుటకుగాని కంటిన్యూ చేయుటకు గాని బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టర్లకు సంపూర్ణహక్కు కలిగియుండును.

B. Muhammad Raza Agent, Guntur Jute Mill.

గతనెల 24 తేదీని నెల్లూరు జిల్లా పూటికూరు గ్రామ వాసియగు మునగాలి శేషయ్యగారివల్ల రామకృష్ణ-పొన్నపూడి గ్రామాదులలో సహాయరాకరణసభ జరుపబడినది. కరాచీ భిక్షాభిక్షుత్తిర్యాకం సభ్యులెల్లరలేచి నిలువబడి ప్రతివారు ఉచ్చరించి యేకగ్రీనముగా నామోదించిరి. విదేశవస్త్రములు వివేరముగా దహించబడెను. ఈగ్రామములో కల్లుఅంగడి పెండరులో కొనిన ఇజారాదారువచ్చి చెల్లగియుటకు ప్రయత్నం చేయగా గీతగీయువారు కులకట్టు యేర్పాటుచేసికొని వారు గీయమని చెప్పిరి.

అసహాయోద్యమ సభలు.—చింతపల్లి ఆగ్రహారం గ్రామములో ఆశ్వయుజ బం సం నాడు రామమూర్తి శర్మగారు, గతనెల 23, 24 తేదీలలో రామబండ్లపాలెంలో మల్లాది ఆది వారాయణ శాస్త్రిగారు, గతనెల 30 తేదీని తగరంపూడిలో వేమల వెంకటశాస్త్రిగారు, 25, 26 తేదీలను కంకనపల్లంలో లోటూరు పద్మనాభదాసుగారు, అసహాయోద్యమమునుగురించి ప్రసంగించిరి.

దుర్మృతినాశసంకల్ప ఆశ్వయుజ బహుళ అమావాస్య రోజున ధర్మవం సంస్కృతినీలయముపక్షమున ధర్మవరగ్రామప్రజల యువారగుణంబులవలన రూ 25 డిపాజిట్ తీసి వసూలైయున్నది. ఈ మొత్తమును ఆంధ్రగ్రంథములను యీ నిలయమునకు తెప్పించులాగున తీర్చానింపబడినది.

భారత సెంటుజారి జేటు

నవంబరు 8 మంగళవారము

పత్రికాభి

లెఫ్టి సెంటుజార్ ఆర్డరులకు మేజరులైన న్యాయాధికారులు వాటన్నింటినీ గతంలో గాని యొక్క డిక్టేటర్లుగా నియమించబడినవి.

జి. ఎ. థాన్ వి. సి. ఎన్. గారు ల్యాండు రెవెన్యూ కమిషనరుగా కార్యదర్శిగా నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. పేటు వి. సి. ఎన్. గారు సబ్ కలెక్టరు, జాయంట్ మేజిస్ట్రేటుగా మార్చబడిరి.

సి. బి. కన్నెలుగారు ధనశేఖరములో గుడ్ షిప్స్ చార్జీ ట్రస్టీగా నియమించబడిరి.

న్యాయాభి

జిల్లా నరసింహాచార్యులు భాదరహస్యేను సాహెబు బహదూరు, మిల్లా లాల్ వెంకట సుబ్బయ్యగారు కడప జిల్లాలో ప్రొద్దుటూరు సెషియన్ మేజిస్ట్రేట్లుగా నియమించబడిరి.

రిజిస్ట్రేషన్

చిత్తూరు జిల్లా ఫుల్లూరులో నుండి రెవరెండు జాను గె బ్రహ్మే గొబ్బిగారికిని, మదనపల్లిలోని రెవరెండు హెన్రీ జి. స్పెడ్డర్లగారికి చిత్తూరు జిల్లా వైరేరు నుండి రెవరెండు ఎల్లిజాబాథుగారికిని దేశీయ క్రైస్తవ వివాహములకు సర్టిఫికేట్లు నిచ్చు కఠికారి మియబడినది. కావలిలోని బొమ్మలగడ్డ రెంజువన్ గారికి గూడ సీయకఠికారి మియబడినది.

ఆర్థికాభి

బాల్లెను (కెడర్) మార్పుగా రెవెన్యూ బోర్డు అసిస్టెంట్ కార్యదర్శిగా నియమించబడిరి.

ఎల్లిస్టా విలియం ట్రూటరుగారు నెల్లూరు సబ్ డివిజను అసిస్టెంట్ కమిషనరుగా నియమించబడిరి. సి. ఎన్. అయ్యరు గారు డిప్యూటీ ఆక్టాంపెంట్ జరల్గా నియమించబడిరి.

సి. మానాని రావుగారు అసిస్టెంట్ ఆక్టాంపెంట్ జి. జి. నియమించబడిరి.

రెవెన్యూభి

అవసరాల జగన్మోహరావు పంతులుగారు కృష్ణా జిల్లా ఆదాయపున్న డిప్యూటీ కలెక్టరుగా మార్చబడిరి.

శ్రీమోక్ష ఆంధ్రరామరాధమహేశ్వరుగారు గంజాం జిల్లా గుమ్మూరు తాలూకాలోని సభ్యుడుగా నియమించబడిరి.

డి. కాశిరెడ్డి విఠా రామయ్యగారు మార్కాపురం తాలూకాలోని సభ్యులుగా నియమించబడిరి. కొద్దెళ్ వెంకట రంగన్ గారు అనంతపురం జిల్లాలోని సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

కొద్దెళ్ వెంకటరావుగారు మెన్కొండ తాలూకాలోని ఉపాధ్యక్షుడుగా నెన్నుకొనబడిరి.

చట్టి చినపూర్ణయ్యపంతులుగారు శ్రీ కాకుళముని పలు సంఘాధ్యక్షుడుగా నెన్నుకొనబడిరి.

డి. బి. కె. మార్కారాయణమూర్తి నాయుడు దుగ్గిరాల వెంకట స్వామి ప్రకాశరావుగారు కాకినాడ మునిసిపల్ సంఘాధ్యక్షులుగా, ఉపాధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

బి. వెంకటరామయ్య నాయుడుగారు ఎల్లూరు మునిసిపల్ సంఘాధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

పిల్లలవర్రె ఆంజనేయులు పంతులుగారు తెనాలి మునిసిపల్ సంఘాధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

తిరుమలకుమార నరసింహాచార్యులుగారు తిరుపతి మునిసిపల్ సంఘాధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

విశ్వాభి

హెన్రీ జి. కెల్లూరు సెలవుమీదనుండి తిరిగివచ్చిన తరువాత గుంటూరు నెల్లూరు జిల్లా పాఠశాల ఇన్స్పెక్టరుగా నియమించబడిరి.

జి. వెంకటేశ్వరుగారు కోదావరి జిల్లా విద్యాసంఘము నందు సభ్యులుగా నియమించబడిరి.

గౌ. పానగంటి రామారాయణింగారు మదరాసు యూనివర్సిటీ స్కూల్ టీచర్లుగా నెన్నుకొనబడిరి.

ఆర్థికాభి

మహాత్ముడు మహాత్మాగాంధీ సాహెబుగారు నంద్యాల సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరుగా మార్చబడిరి.

సి. జి. బార్లగారు రాజీపేట సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరుగా నియమించబడిరి.

పత్రికాభి

ఎన్. రామనాథాచారిగారు సెలవుమీదనుండి వచ్చిన తర్వాత దమ్మగూడెము సబ్ డివిజనుకు మార్చబడిరి.

భారత రాష్ట్రీయ నైస్యము

(1) భారత రాష్ట్రీయ నైస్యమునకు గాను చట్టము 1920 ఆక్టోబరు 15 తేదీన అనుమతించబడినది. వాని నిబంధనలు 1921 సం॥ మార్చిలో ప్రజల విమర్శనార్హతకు ప్రకటింపబడినది. ఈ నిబంధనలు ప్రభుత్వమువారి యనుమతి వడసెను. వీనిని సెప్టెంబరు 7 వ తేదీన సెంటుజారి జేటులో ప్రకటింపబడినది.

ప్రస్తుతము భారత రాష్ట్రీయ పటాలములకు సైనికులను చేర్చుకొనుటకు ప్రాంతీయత, పటాలములు పూర్తిమైన తరువాత చట్ట నిబంధనల ననుసరించి అర్హతగల వారు తీసికొనబడుదురు.

(2) సామాజ్యము మొక్క అందు ముఖ్యముగా భారత దేశము మొక్క సంరక్షణయందు దేశీయులకు భారము పొగ్గానుటకు గాను ఈ రాష్ట్రీయ నైస్యము చేర్చుట చేయుటకు కావలసినదిగా నియమించబడినది. ఈ అదనును గనిపెట్టి ప్రతివర్గము వారును సైనిక శిక్షను జూచుటకు ప్రయత్నించెదరని తలపడుచున్నది. ఈ పటాలములు ఆంగ్ల దేశములోని సిబ్బందిని తయారు చేయుచున్నట్లు తయారు చేయబడును. క్రమ పటాలముల తరువాత నీ సిబ్బందియే ఆగ్రస్థానము వహించును. ఈ దేశమున గూడ నీ పటాలములు క్రమ సయనిక పటాలముల తరువాత సగ్రస్థానమును వహించును. ఇందుచే భారత దేశం రక్షణకు మూలబలములై నీ పటాలములుండును.

అవసరమగుచున్న పటాలములు క్రమ సైనికులకు సహాయముగానుండును. ఈ పటాలముల నిర్మాణము క్రమ సైనిక పటాలముల నిర్మాణములకంటే యుక్తము.

యధాసమయమున నీ పటాలములకు మంచి తరీఖయతు నిచ్చి నైస్యమునకు సహాయముగా పంపుదురు. ఈ పటాలములకు స్థానిక ప్రదేశములలో నుపయోగించుటకు రెండవ సంకతి.

ఈ పటాలములలోని సైనికుల చేర్పులకును, పరిపాలించుటకును ప్రతిపటాలమునకును ఒక్కొక్క అధికారి నియమించబడును. సైనికులకు గాని, పనికిగాని కావలసినంతమంది దొరకకపోయినయెడల నాయుద్వ్యయియే సేనాధిపతిగ నుండును.

పటాలములకు శిక్ష గలపబడుటకు గాను సంవత్సరము నకు 28 దినములు కూడుదురు. దీనిముందు 28 రోజులు క్రొత్తగా చేరవారికి శిక్ష గలపబడును.

ఈ 28 దినములును ఆయా ప్రదేశముల కనుకూలమైన కాలమునందు నిర్ణయించబడును. ఇందుచే సైనిక శిక్షయందు శోరికగలవారి రెండవ వచ్చుటకు వీలుండును.

(4) ఈ పటాలము కూడియున్నపుడు భారత సైనిక నిబంధనల ప్రకారము పటాలముండును. ఈ నిబంధనలలో శీతము మొదలైన విషయములన్నిటియందును తగినరీతిని మార్పులు చేయబడును. పటాలము కూడియున్నపుడు ఆయా రాష్ట్రములలోని క్రమ సైనిక పటాలములనుండి వచ్చిన ఆఫీసులు ప్రతి కంపెనీకిని అధికారము వహించురు.

మిగిలిన అధికారులు రాష్ట్రీయ నైస్యమునుండియే నియమించబడుదురు.

విశ్వవిద్యాలయ పటాలములలోనివారు తాము విశ్వవిద్యాలయమునుండి మానన తరువాత నీ సంబంధము వదలివేయక రాష్ట్రీయ పటాలమునందు చేరుదురని తలంచుచున్నాము.

(5) రాష్ట్రీయ పటాలము తగలివారి విధానముమీద చేర్చుట చేయబడును. కాని ఈ పటాలము లభింపనియెడల ప్రత్యేక

బదిలీలు

రావుసాహెబు సి. ఎల్. మైకటనరసయ్యపంతులుగారు బెజవాడ, రెండవ సర్కిల్ కు నూరించెడింగు ఇంజనీయరునకు పద్యము అసిస్టెంట్ గా బదిలీ చేయబడిరి.

ఎల్. ఎన్. సప్తపతి అయ్యరుగారు గోదావరి పడమటి డివిజను నెం 1 డివిజనుకు మార్చబడిరి.

ఆర్. వైద్యనాథయ్యగారు కృష్ణా పడమటి డివిజను తూర్పు సబ్ డివిజనుకు మార్చబడిరి.

వైద్యభి

సి. ఎన్. వెంకటరమణగారు సెలవునుండి తిరిగివచ్చిన తరువాత గోదావరి జిల్లాలోని వార్షికింద నియమించబడిరి.

మహమ్మద్ అబ్దుల్ అలాము సాహెబుగారు సెలవుమీదనుండి వచ్చిన తరువాత మదరాసు కాలిబరీ కమిషనరుగారి క్రింద ఆరోగ్యోపన్యాసకులుగా నియమించబడిరి.

డాక్టరు సి. ఎ. వేణుగోపాలుగారు మదరాసులోని ప్రభుత్వ తయారీశిక్షకాలలో సివిల్ అసిస్టెంట్ సర్జనుగా నియమించబడిరి.

కిందుట కవకాశము కలిగినదనుక తరగతుల నెంత విశాలములుగ జేసిన సంతమంచిది.

సాధ్యమగుంతవరకు జాతీయతముల ననుసరించి పటాలమును విభాగింపబడును.

(6) ఈ విధానములను వీరిపని దేశమున కంతకును వర్తించును అనగా నీ పటాలములు దేశమునం దెక్కడ వసరునైన నక్కడకు పంపబడును అవసరమైనప్పుడు భారత దేశ సరిహద్దుల బయటికి గూడ పంపబడుదురు. అందుచే క్రమ సైనికుల వలెనుగూడ వారిలో సమానముగ శిక్ష గలపబడుదురు.

(7) ఈ విధానమునందరకును దెలిపి సైనికుల చేర్పులకు గాను ప్రతి జిల్లా యందును నొక సంఘముండును. ఆయా సంఘముల వారాయా జిల్లాలనుండి ప్రస్థములలో జేరదలచినవారిని రిజిస్టరు చేసికొనెదరు. కావలసినంతమంది చేరిన తరువాత సైన్యాధిపతి వారిలో నల్లలను తీసుకొనును.

(8) ఇందులకు గాను మదరాసు ప్రభుత్వమువారిక కేంద్ర సంహార సంఘమును నియమించెదరు. అందు మదరాసు జిల్లా కమాండెంగు జెనరలు ఆఫీసునుగూడ నుండును.

(9) సాధ్యమైనంతవరకు, సరియగు నిబంధనలు, శీతము, బర్తాలు, ఈ పటాలమునందు జేరుటవలన వారికి గల హక్కులును తెలియజేయుటకును.

(10) విశ్వవిద్యాలయ పటాలము హిందూదేశ సరక్షక పటాలము చట్టము క్రింద చేర్చుట చేయబడినది. అవిధానముననుసరించి విశ్వవిద్యాలయ పటాలము నిర్ణయించబడును. తగినంత మంది జేరినయెడల వారికి అట్లు పేట్లు ఏర్పరుపబడుదురు. విశ్వవిద్యాలయ పటాలమునందు గ్రామ్య యెల్లను అందరు గ్రామ్య యెల్లను మూసే చేర్చుకొనబడుదురు.

నైజాము రాష్ట్రములో శుద్ధభద్రుల దొరకు ప్రదేశములు.

మంగల్లుకు 48 మైళ్ల దూరములో మోటారులో పోవలసిన కాంగ్రెస్ యేజిన్ ఉండదగిన కరీం నగరం

ఇందుక్రింది గ్రామములు:— యలగొండల, బాపుపేట, యెలిగేడు, పూసాల, నల్ల నారాదా, చంజల్ల, సోమనపల్లి, బూతుకూరు, వేములవాడ, భర్తపల్లి, కోటిలింగాల, (గోదావరి తీరము) మొదలగు అనేక ఇతర గ్రామములు.

కరీంనగరంలో బుక్కా సాంబయ్య అను పెద్దవర్తకుడు గలరు. హైదరాబాద్ నుండి మోటారులో పోవలసిన 50 మైళ్ల దూరములో కాంగ్రెస్ యేజిన్ ఉండదగిన సదాశివునిపేట

గ్రామములు:— సంగారెడ్డి, యిస్కూయిల్ ఖాన్ పేట, కొవ్వూరు, జోగిపేట, డాకూరు, రాయకొడు, కరి చర్ల, బూతుకూరు, రాయపల్లి, మొదలగు అనేక ఇతర గ్రామములు. శికింద్రాబాద్ నుంచి మన్యూమలై నుమిద నున్నటువంటిన్నియే జిన్నీ వుండదగినటువంటిన్ని కామారెడ్డి

ఈ చుట్టుప్రక్క చాలా గ్రామములు గలవు. నూలుగడ్డలు చవుకగా దొరుకును. మన్యూమలై నుమిద నిజాంబాదా స్టేషనునుండి యెద్దుబుడ్లలో గిం మైళ్లు పోవలసిన యేజిన్ వుండదగిన.

కురుట్ల

ఈ ప్రాంతములో అనేక గ్రామములు గలవు. ఇక్కడ చాలా చవుకగా దొరుకును. రంగుపసులు కూడా చేయుదురు. ఇదే నైజాం రాష్ట్రములో హెచ్చుగడ్డ తయారగుచున్న ముఖ్య ప్రదేశము.

ఈ నాన్సి ప్రదేశములలో యేజిన్లను స్థాపించి నూలు, గుడ్డలు దిలపించేయు యేర్పాటులను ఆలోచించెదరని నమ్ముచున్నాను. ఈ రాష్ట్రములో హిందూదేశీయతకును చాలినంత తయారు కాగల అవకాశములు గలవని మనవి చేయుచున్నాను. వర్తకులను కాంగ్రెస్ సంఘములను నై ప్రదేశములకు వెళ్ళుటకు ఉద్బోధించవలెను.

కోలమెర్లు, రామకోటిశ్వరరావు ప్రచురణాభోద్యోగి, ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘము.

కరాచీ తీర్మానము:— రామబండపాలెం, మోపల్లి, మోదుకూరు, అలూరు, బొణుకుపాడు, కంకనపల్లి, మంగళగిరి, శికింద్రావరము, హిరమండలము, వేదెడ్ల, పిట్టలవాసిపాలెం, ఏనుగుల మహల్, మంచాల్ ఆగ్రహారం, గ్రామములలో సభలు జరిగి కరాచీ తీర్మానము ఆమోదించబడినది.

అసహాయము

మహాత్మాను ఆజ్ఞోల్లంఘనమును ప్రారంభించుట మహాత్మాను ఢిల్లీనుండి వెళ్లగానే నూతనమండలమున బాల్ గోలితాలాకాలో ఆజ్ఞోల్లంఘనమును ప్రారంభింపవలెనని నిశ్చయింపబడినది. ఆజ్ఞోల్లంఘనము నవలంబించి తగ్గనితము ననుభవించి సంసిద్ధులగువారు సంతకములు చేయుచున్నారు. ఇది వరకే హెచ్చుమంది సంసిద్ధులగుచున్నారు.

అలీసోదరుల తల్లిగారి సంచారము

ఈ మహిళామణి సింఘదేశమునందు సంచారము చేయుచున్నది. సభలను చేసి దౌర్జన్యరహిత మగు అసహాయాద్యమును అవలంబింపవలెననియు హిందూ మహమ్మదీయ మైత్రిని దృఢపరచవలెననియు బోధించుచున్నది.

తాడిపర్తి కేసులు

ఆరుగురు ప్రచారకుల మీదికేసు 8 వ తేదీని పాతకొత్త చెరువులో గుత్తిడిపై మేజిస్ట్రేటు విచారణ చేసెను. ప్రచారకులు ను మరెవ్వరనుండి హితులును 7 వ తేదీ రాత్రికే వచ్చిరి. గుత్తినుండిగూడ పలువురువచ్చిరి. ఆరంభమున ప్రచారకులు సంతోషముగ తమవాదమును వ్రాసియిచ్చిరి. 22 తేదీని గుత్తిలో తిరిగి విచారణ జరుగును. ఈలోగా తాడిపర్తిలో నిరంకుశులును ధనగర్హితులును, సంఘమునుగూర్చి అసభ్య కల్పనల చేసి బోధించుచున్నారు. కృత్రిములు సభ్యులకడకు పోయి మరి 4 అచాల నియ్యవలెను. లేనిచో రాజీనామా నియ్యవలె ననుచున్నా రని తెలియుచున్నది. ఇట్టి కృత్రిముల మాయలలో ప్రజలు పడ గూడదు. ఇది తాడిపర్తికి విషమదశ.

మహాత్మాను లాహోరు చేరుట

మహాత్మాను 8 వ తేదీని లాహోరున కేసి లాల్ లజపతి రాయగారి యింట ఆసక్తము మధ్యాహ్నము శ్రీల సనభిలో సుప్రసాదించెను. సాయంత్రము బాతీయకళాశాల పట్టప్రదాన సభయందు దర్శకులతోహాటెను. 10 వ తేదీ యాదవమున తిలకు రాజీనామాపత్రాలకు ప్రారంభోత్సవ మొనరించెను.

ఒకడు తానే గాంధీమహాత్మాడ నని నటించుట

సంయుక్తరాష్ట్రములందొక గ్రామమున సంత జరుగుచుండగా నూర్యనాథుడనువా డచట నిలిచి తానే మహాత్మాడ నని దుకాణదారులతో చెప్పెను. అంతట వారందరు నతనికి సాష్టాంగమస్కారములు గావించి పూజింపసాగిరి. ఆతడీ వైభవముతో సంతలో ఆదంబరముగా గొంతసేపు తిరిగి సరుకులను తక్కువధరల కమ్మవలెనని ఆజ్ఞాపించెను. దుకాణదారు లంగీకరింపలేదు. దుకాణములను దోచుకొనుడని ఆత డాజ్ఞాపించెను. 800 మంది దోపిడి చేసిరి. ఆ సంకతి పోలీసు వారికి తెలుపగా వారు నూర్యనాథుని మరికొందరిని పట్టుకొని కేసుచేసిరి. గోరకపూజల్లా జడ్జి బంధిపోటు సేరము క్రింద వారి కందరికిని శిక్షవిధించెను. వారు అలహాబాదు హైకోర్టులో ఆపీలు చేయగా ఆపీలు కొట్టివేసిరి.

కలకత్తా ట్యాక్సీబు డ్లవారిసమ్మె

9 వ తేదీని ట్యాక్సీ డ్రైవరులు సభచేసి సమ్మెకట్టులను గూర్చి ఆలోచించిరి. ఒకసంఘ మేర్పరచబడినది. వారు 13 వ తేదీ ఆదివారము నాడు జరుగు సభలో తమ అభిప్రాయమును తెలుపవలెననిరి. ఉత్తరభాగమున వలంటీరులు ట్యాక్సీబుడ్లను సరిగా నడువనిచ్చుట లేదు.

హళారా అల్లరులు

9 వ తేదీని యెట్టి అల్లరియును జరుగలేదు. ఖిలాఫతు వారు హెచ్చుగా నిరోధమును ప్రారంభించిరి. ఘూర్ఖాలను పోలీసులును పట్టణమునందలి పోలీసులను కావలియున్నారు. శివపురమునుండి చాలమంది కనిస్టేబులును హాళారామూర్తిరి. అందువలన కనిస్టేబులలో హెచ్చుమంది సెలవుకోరిరనియు సెలవియ్యనిచో రాజీనామా నంగీకరింప గోరనియు 9 వ తేదీని వదంతి బయలుదేరినది. ఈ వదంతి కేవలము కల్పితమని పోలీసు నూపర్షెంటు కల్లీగారు చెప్పిరి. ఒక స్థానమునందలి పోలీసులను హళారాకు పంపవలసి వచ్చి నందున ఆ స్థానమును మాత్రము మూసిరి. శివపురము ప్రాంతమున కనిస్టేబులు హెచ్చుగాలేరు. అచట కిలాఫతు వలంటీరులు రాకపోకలు చేయువారికి ఏర్పాటులుచేయుచున్నారు. మేజిస్ట్రేటు విచారణజరుగుచున్నది. ప్రజలు సాత్వికమిచ్చుటకు రావందున సాత్వికమిచ్చుటకు రావలె నని యిద్దరు దుకాణదారులకును ఒక ప్లీడరుకును నోటీసు పంపబడినది.

ధిల్లీరాష్ట్రీయకాంగ్రెసుసభ

9 వ తేదీ మధ్యాహ్నము పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి అధ్యక్షతక్రింద ఢిల్లీలో సభజరిగినది. గాంధీ మహాత్మా డా సభకు వెళ్లేను. సభాసంఘాధ్యక్షుడు నిరంజనదాసుగారు స్వాగత మొసగిరి. దౌర్జన్యమును సాత్వికము వలనను కఠినచర్యలను తూష్టింభావమునను మనము గలువవలె నని వీరు నుడివిరి. ఇకమీద నే నువస్థనింపెను. 144 వ శక్తును నే నే విధించుకొందును. ఏలనను యిక జరుగవలసినది పని కాని ప్రసంగముగాదని నెహ్రూగారు నుడివిరి.

లాహోరు బాతీయకళాశాల పట్టప్రదానసభ

9 వ తేదీని లాహోరు బ్రాహ్మణులలో నీ సభ గాంధీ మహాత్మాను అధ్యక్షతక్రింద జరిగినది. లానికి వచ్చుటకు టిక్కెట్టును ఏర్పరచినను సభాభవనము పూర్తిగా నిండిపోయినది. మహాత్మాను హిందీభాషలో డిప్లొమ్యాను గావించి నూతన పట్టపరిగ్రహాల నభినందించెను. వారి ధైర్యత్యాగ నిర్మలదేశ నేవావరత్యులను కొనియాడెను. నిర్భయత్యము నలవరచుకొని ఆ హింస నభివృద్ధిపొందింపవలెను. వివిధసంఘములందును హిందువులు మహమ్మదీయులు పార్సీలు, క్రైస్తవులు, మున్నగు వివిధమతములందును ఏకీభావమును నెలకొల్పవలెను. ఖద్దరు బట్టలనే ధరింపవలెను. ఎల్లవారును దౌర్జన్యరహిత అసహాయాద్యచర్యలను నవలంబించి డిశంబరు నెలాఖరులోగా స్వరాజ్యమును బడయుటకు ప్రయత్నింపవలెను. ఈ సంవత్సరము ముగియులో పల స్వరాజ్యము లభించనిచో నా కత్యధికమగు మహాక్షోభము కలుగును. దాని తరుమున నాకు మృతికలిగిన కలంకవచ్చును. నేనెన్నడును ఆత్మహత్య కావించుకొనను. ఏలనను అది హిందు హినులగు దుష్టులు చేయదగినపని. పంజాబు ప్రజలు దౌర్జన్యమును పూర్తిగా వదలి అసహాయాద్యమును బాగుగా ననుసరించి నిర్భయత్యమును త్యాగమును బూని దేశమును విడిచియుల ప్రాబల్యము నుండి తప్పించగలరు. నీ మహాత్మాను నుడివెను. 10 వ తేదీ సాయంత్రము మహాసభయందు మహాత్మాను పాల్గొనినది.

కాంగ్రెసు పత్రినిధులనియోజనము ఆంధ్రరాష్ట్రము

బళ్ళారి చెన్నపురిమండలములతప్ప తక్కిన అన్నిమండలముల నుండియు మొత్తము 355 మంది పేరులు నూచింపబడినవి. 411 మంది ఆంధ్రరాష్ట్రము నుండి వెళ్లుట కవకాశము గలదు. మహమ్మదీయులకును ప్రత్యేకస్థానములు కలవు. మహమ్మదీయులు శ్రీల మొత్తము సరిగా తెలియును. 13 వ తేదీని బెజవాడలో జరుగు సభకు వచ్చు కాంగ్రెసు వుద్యోగు లందరును వెళ్లగోరువారి పేరులను వాస్తవముగా రా ప్రాధీకులు. బెజవాడసభకు సభ్యులందరును ముఖ్యముగా రావలెను. నియోజన ప్రశ్న ఆ సభలో పరిష్కరింపబడు నని ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి తంతివార్త నుడివెను.

నెల్లూరుస్టేషనులువృద్ధిని త్యజించుట

నాయకులకు శిక్షవిధింపబడినందున గాడేపల్లి పద్మనాభయ్య విస్ఫారాజగోపాలంగారు పిడవన్న తిరుమారి. చాలమంది డిప్లీడరుగూపాస్థులును ప్రభుత్వోద్యోగులును విద్యార్థులును గూడ మారి ఇంకను చాలమంది మాననున్నారు.

బెజవాడ రామమోహన ఆయుర్వేద వైద్యశాల

ఈ వైద్యశాలకు శాశ్వతభవనము నిర్మించుటకు కేంద్ర వెంకట్రామయ్య పంతులుగారు చేయు నిరంతరకృషిలనున్నది. శ్రీరాజా మారాసేని వెంకటపాపయ్యారావు బహద్దరు జమీందారుగారు యీ కమిటీకి అధ్యక్షులుగానున్న హేతువునున్న యిదివరకు శ్రీయత బొడ్డపాటి వెంకటప్పయ్య పంతులుగారి సంగిన మొయిసాపూష్యుల విరాళముగాక యింక నాలుగు వేల రూప్యములు విరాళము లాసంగబడినవి. దాతలనామములు ముందు తెలుపగలము. మా పురపాలకాధ్యక్షులు శ్రీ దినవహి వెంకట హనుమంతరావు పంతులుగారు త్వరలో వైద్యశాల స్థలముకు దస్తావేజు వ్రాసియిచ్చి భవననిర్మాణమునకు పునాది వేయింతురుగాక.

నెల్లూరు శ్రీల సభ: (8-11-21) సాయంత్రము

పురమున ఆంజనేయదేవాలయమునందు శ్రీలమహాజనసభ జరిగినది. 300 వైగా శ్రీలు వచ్చిరి. శ్రీయతి ధర్మానందస్వాముల వారును, పాటూరు సుబ్బరామయ్యగారును ఓరుగంటి వెంకట సుబ్బయ్యగారును శ్రీలకర్తవ్యమును గురించి వింభీరముగ నుబోధకముగ, మనోహరముగ నుపన్యసించిరి. శ్రీలయందలి ఉత్సాహమునకు మితిలేకయున్నది. ప్రతిగృహమునందును రాట్నలక్ష్మీ తాండవమాడుచున్నది అని తెల్పుటకు సంతసించుచున్నారు. — పా. బాలసరస్వత్యు.

ఆంధ్రదేశ గ్రామోద్యోగముల తృతీయమహాసభ

రాజమహేంద్రవరములోని చింతామణి హాలులో సమావేశము- ఆక్టోబరు 22, 23 తేదీలు.

ఈ మహాసభ గత నెల 22- వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు వివిధజిల్లాలనుండి వచ్చిన ఘమారు 400 ప్రతినిధులతోను వెళ్ళురు ప్రేక్షకులతోను మహా వైభవముతో ముగిసా శ్రీ నూతులపాటి నరసింహం చౌదరిగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమయినది. ప్రథమమున సభాధ్యక్షుత నంగీకరించిన ముగిసా శ్రీ కంధం శరభాశాస్త్రిగారు కొన్ని అనివార్యములగు కారణములవలన రాజాలమని తెలిపినందున వైచారిని డొక్రగ్రీవముగా ఆగ్రాసవాధిపతిగా నెక్కొవడమయినది- పిమ్మట ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులగు ముగిసా శ్రీ మానికొండ గంగరాజుగారు తమ పువస్థానమున గ్రామపాలకుల ప్రస్తుతస్థితిని గురించి బహు విపులముగ ముచ్చటించిరి. పిమ్మట అధ్యక్షులు తమ పువస్థానమును ఆశువుగ సెలవిచ్చిరి- విషయ నిర్ణాయకసభ ప్రారంభమైన వెంటనే యిది వరకు సంఘు ని బంధనల లోని సంఘాదేశముయొక్క తత్వము (క్రీడు) మార్పుచేయుటలో ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులకును సభ్యులకును భేదాభిప్రాయములు నయలుదేరి 22 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 4 గంటలు లగాయకు 23 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 4 గంటలవరకు సమాధానము కుదురక ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులును, సభాధ్యక్షులగు నరసింహం చౌదరిగారును తమపదవులకు రాజీనామానొసగిరి. ఆ వెంటనే మహాసభ వారు ఏకగ్రీవముగా కర్నూలుమండలమువారును యెర్రగొండవారెం గ్రామమునబుగారును అగు ముగిసా శ్రీ ఆన్నం రాజు వెంకటనరసింహంగారిని అధ్యక్షులుగ యెన్నకొని వారి అధ్యక్షతక్రింద యాదిగునతీర్మానములు ఏకగ్రీవముగా నంగీకరించి సభను జయప్రథముగను శాంతముగను 23 వ తేదీరాత్రి 8 గంటలకు సమాప్తిచేసిరి.

తీర్మానములు:—1. ఈసంఘునిబంధనలలో యీక్రింది మార్పు జరుగవలయును. ఈమార్పు అంగీకరించినప్పటినుండియు అమలులో తెచ్చుటకు తీర్మానించడమైనది.

క. గ్రామోద్యోగీయ అనుపదమును చొట్ల నెల్ల "గ్రామ పాలక" అని మార్పుకోవలెను. చ. 3, 4 నిబంధనలు కలిపి

చ. "వారియొక్కయు సామాన్యముగ గ్రామపాలకులందరియొక్కయు సిబ్బందియొక్కయు స్వత్వములనుకాపాడి వారి కష్టనిష్ఠులనులకు దొరతనమువారికి తగునీతి అప్పటప్పటికి నిజే దించుటయు, తన్నివారణోపాయముల వారని పాటిని కాశ్యో న్యుఖమునకు దెచ్చుటకు వలయు ప్రయత్నముల చేయుట" అని వుండవలెను.

2. ఆంధ్రదేశ గ్రామోద్యోగీయ సంఘాధ్యక్షులును రామచంద్రపురము తాలూకా చౌడవరగ్రామ మునబుగారున్న అయిన శ్రీ చిక్కిని వెంకటరత్నం చౌదరిగారి పట్టు తుంగపాడు కర్ణంగారగు పుణ్యమూర్తుల రామచంద్రరావుగారి పట్టును ప్రభుత్వమువారు అవలంబించినచర్యను యీసభవారు పూర్తిగా నిరసింపుచు శ్రీ వెంకటరత్నం రామచంద్రరావుగారు చూపిన త్యాగమునకు ధైర్యమునకును యీసభవారు వారిని అభినందించుచున్నారు.

3. ఇదివరకు అనేక వర్షముల నుండి గ్రామపాలకుల విషయమై అభివృద్ధి కోరి సభలలో తీర్మానముల గావించియు అట్టిది పంపియు రాయబారములు జరిపియు దొరతనమువారికి యెన్ని విధముల నిషేధించినను, మనమొరలన్నియు ఆణ్యోజనము నందునను మనవిషయమై ప్రభుత్వమువారు యిప్పటికైనను శ్రద్ధతో విచారింతురను ఆశ బొత్తుగా పోవుటచేతను గ్రామపాలకులకు అనేకవిధలయిన అగౌరవములు జరుగుచున్నందునను ద్వితీయమహాసభ తీర్మానములప్రకారము దొరతనమువారు అనుమతయియ్య యెడల 30-11-1921 తేదీలోగా గ్రామోద్యోగులందరు తమ వుద్యోగములకు రాజీనామాయయ్యవలసినదని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

4. స్థానికసంఘసభ్యులుచేసిన మార్పులతో క్రిందటి సంవత్సరము ప్రకారము అమలు జరుగవలెననియు,

5. పత్రికాసంఘము వెనుకటిసంఘమే వుండి పనిచేయ ఆమోదించబడియు,

6. "గ్రామపాలన" పత్రికకు చందాదారులగు పరపతి సంఘునిబంధనలప్రకారం స్థాపింపబడెనున్న ముద్రగాయత్రియను నేకరించుటకు విరివిగ వాటా 1-కి రు 10 ల చొప్పున వాటాల నుపుచ్చుకొని పత్రికాధరణకు తోడ్పడవలెననియు తీర్మానించడమైనది.

ఆంధ్ర పత్రిక

1921-వ సం. నవంబరు నెల 10వ తేది

గురువారము

పురాతన వస్తు పరిశోధనము

1920-21 సంవత్సరపు పురాతన వస్తు పరిశోధన శాఖావృత్తాంతము, ఎన్నటివలె చదువుట కింపుగ నున్నది. ప్రథమ భాగమునందు కరిపాలన వృత్తాంతముగలదు. గంజామజిల్లాలో సాలిహం దంశంకు త్రవ్వచుండగ, ప్రాచీన వాద్దదిహ్నులు వెలుక గనపించెను. వానినిగూర్చి ఇంతకు పూర్వపు వత్సరపు పేడికయందు కొన్ని విశేషములు దెలుప బడెను. మరల నాథలమున త్రవ్వి, ఆపనిని పూర్తి జేయుటకు సావకాశము చిక్కలేదని నివేదిక దెలుపుచున్నది. పల్లకిమిడి జమిందారిలో ముఖ లింగయొద్ద త్రవ్వటకు అంగీకార మొనగబడెను. కాని కొన్నియింపుకలు సంభవించుచుండే ఆపని జరుగలేదు. తంజావూరు, రామ్మూడ, ఉత్తర ఆర్కాటుజిల్లాలలో లోహపువస్తువులు కొన్ని దొరకెను. వీనిని మీదనుండర మేగు దేవతా విగ్రహములు చెక్కబడినవి. పూజా వాస్త్రాలు కొన్నిగలవు. మద్రాసు మ్యూజియమునకు వీనిలో చాలభాగము సంచా దించవచ్చునని, ప్రభుత్వమువారు సూచించిరి. హంపీయందలి రోడ్లకును, జింజీకోటకును, సప్త దేవాలయములకును, చంద్రగిరి ప్రాసాదమునకు ను, బందరుకోటలోని భవనమునకును మరమ్మ తులు పూర్తియగుచుండెను. వీనినిరుత్తము నివే దిక సంవత్సరమున 3246 రూపాయలు ఖర్చు పెట్టబడెను. పురాతన వస్తుపరిశోధనశాఖకింద 1920-21 సంవత్సరమున మొత్తము మీద రు 21254-9-7 లు ఖర్చు పడెను. ఈ సంఘమువారు కర్ణాటకమున సలిపిన ప్రదేశముల వృత్తాంతము రెండవ భాగమునందు గలదు. కోయంబత్తూరుజిల్లా సత్యమంగలము తాలూకాలో నాయకకోటయి అను గ్రామ మున మూడవరాయకోటెల, వీరభద్రకోటెల, ఈశ్వరకోటెలు గలవు. వీనియందలి శాసనములు పరిశోధించబడెను. ఇవి హాసల్యులకాలము నాటివిని తెలిపెను.

ఉడిపియొద్ద ఉదయవార అను పల్లెగలదు. పురాతన శిలాస్తంభములు దానియందు కనుపిం చెను. వీడవశతాబ్దమునందు వీనిని కట్టియందు రని, యూహించుచున్నారు. ఆస్తంభములపై ప్రా చీనకన్నడభాషలో నున్న శాసనములు గలవు. అలూపవంశ రాజులకాలపువేర్లు వీనియందు పే ర్కొనబడెను. రణసాగర, కృష్ణసాగర, విజయాది త్త, గణపాగరల నామములు గనపించెను. ఉడిపి పురముమధ్యను మార్కెటు స్థలములో నున్న కృష్ణదేవరాయము గూర్చి కొంత వృత్తాంతము దెలుపబడినది. శ్రీమద్వాచాస్పత్యులవారి దేవాలయ మును నిర్మించినటుల దెలుపబడినది. ఇందు గను పించిన శాసనములు మాత్రము, విజయనగర కాలమునాటివి. కడువారవ శతాబ్దమునందు ఈ భా గము విజయనగర సామ్రాజ్యమునందు దొక భాగ ముగ నుండెను. ఆసామ్రాజ్యపక్షమున దీని నొక గవర్నరు కరిపాలించుచుండెను. కృష్ణదేవరాయపు చేరువుననే ఆసం తేశ్వరదేవాలయము గలదు. దీని

యందు రెండు శాసనములు గలవు. ఇవి విజయ నగర కరిపాలనమునకు సంబంధించినవి. తులువ రాజ్యప్రధానస్థానముగు బారకన్యాపురము, ఉడిపికి ఉత్తరమున కడిపల్లెదూరమున గలదు. ఇప్పుడు దానిని బార్ కూర్ అని పిలిచెదరు. ఈ గ్రామము సం దును వరి స ర ము లం దు ను అనేక దే వాలయములు గలవు. వీనిలో చరిత్రకు సంబంధించిన శాసనము లనేకములు గలవు. జైనచిహ్నములుగూడ కొన్ని కలవు. పండ్లెండు మొదలు పడునాల్గవ శతాబ్దములలోపల నున్న అలూపవంశ రాజుల నామము లీ శాసన ములలో పేర్కొనబడెను. 1336 వ సంవత్సరము వరకు బార్ కూరుపురము స్థానిక ప్రభువులచే కరిపాలించబడెను. మొదటి హాహారరాయల కీర్తాగము స్వాధీన మయినపిమ్మట, వారికింద స్థానికకరిపాలకు లొకరు నియమించబడిరి. అప్పుడు కోటయొకటి నిర్మించబడెను. అది ఇప్పుడు శిథిలా వస్థలో నున్నది.

1506 సంవత్సరమున విజయనగర వంశముం కను అధికారము వహించుచున్నపుడు కేలాదిబస వప్ప అనువారు గవర్నరుగ నియమింపబడెను. పిమ్మట కేలాదివంశమున కా ప్రదేశమునందు పలు కుబడిగలిగెను. 1560 సంవత్సరమున కేలాది వంశ మునకు జెందిన సదాశివనాయకుడు బార్ కూరు, మంగుభూరును కరిపాలించి, బార్ కూర్ లో జైను లను రూపుమాపెను. హైదరాబాద్ బాహూరు స్వాధీన మయినపిమ్మట, మహమ్మదీయ గవర్నరు కరిపాలనముకిందకు బోయెను. దక్షిణ కనరా జిల్లాలో బేకల్ కోట కరిపింపబడెను. విజయ నగర రాజుల కాలములో ఈ భాగము వారికింద నుండెడిది. పిమ్మట హయదరాలీగారి చేతులలో నికి బోయెను. ఛెరోక్, శంకరగుర్గం, కృష్ణగిరి కోట, రాయకోట, అత్తూరు, తిరుచంగోడులలో కర్ణాటకము సలుపబడెను. తిరుచంగోడు సేలం జిల్లాలో గలదు. ప్రాచీన శివాలయ మొకటి దీనియందు గలదు. చోళరాజుల కాలమునాటి వైనను, దీనియందు విజయనగర కాలము నాటి శిల్పకద్ధతి విశేషముగ నవలంబింపబడినది ఈ సంఘమువారు పరిక్షించిన ప్రదేశములలో కెల్ల, నల్లూరుజిల్లా ఉదయగిరికి 28 మైళ్లదూరమున నున్న భైరవకొండవర్ణన కనుమనోహరముగ ను న్నది. ఈ కొండపై రాతిలో తొలిచి నిర్మించిన దేవాలయములు గలవు. వానికలుములు నివేదికలో పొందుపరుపబడినవి. ఇక్కడ నున్న భైరవదేవాల యద్వారము నొద్ద గల యొక శాసనము, తొమ్మిదవ శతాబ్దమునకు జెందినదని నిర్ణయింప బడెను. ఈపల్లెదేవాలయము, లోకస్మయను రాకొమరితచే కట్టించబడినది శాసనమునగలదు. ఈమె తెలుగు చోళవంశమునకు జెంది యుండ వచ్చునని కృష్ణశాస్త్రిగారు తలంచు చున్నారు. భైరవదేవాలయమునకు ఎదురుగ రాతిలో తొలిచి నిర్మించబడిన ఎనిమిది దేవాలయములు గలవు.

వీనిలో కొన్ని మహేంద్రకాలమునాటి కొండ దేవాలయముల బోలియున్నవి. శాసనములు ఎనిమిది మొదలు కదియవశతాబ్దము మధ్య కాలమునకు సం బంధించినవి. ఎనిమిది దేవాలయములలో రాతితో జేసిన శివలింగములుగలవు. ద్వారములయొద్ద నున్న ద్వారపాలకుల విగ్రహములు, కల్లన శాసనము లలో గనుపించునవిగ నుండెను. కల్లపుల విగ్రహ ములను ఎద్దుకొమ్ములను శిరోవేష్టమున ధరించినటు ల చిత్రించుచుండిరి. ఆయాకారము ఇక్కడను గను పించుచున్నది. ద్వారపాలకులు నిలుచుండిన ద్వార మున కిరుప్రక్కలను బ్రహ్మ, విష్ణు, వైవముల విగ్రహములు చెక్కబడుచుండెను. ఆమాదిరియిక్క

డను కనుపించుచున్నది. ద్వారపాలకులకు రెండు చేతులున్నటుల చిత్రింపబడినను, బ్రహ్మకును, విష్ణుకును, నాలుహస్తములు గలవు. ప్రధాన విగ్రహము శివవిగ్రహము. కల్లపుల చేతులనుండి ఆంధ్ర రాష్ట్రమును వీడవ శతాబ్ది ఆరంభమున చాళుక్యులు తీసికొని నపుడు, కల్లపులు దక్షిణ దేశమునకు వెడలుచు నల్లూరుజిల్లా మార్గమున వెడలి యందు రనియు, అప్పుడే ప్రాంతము నాక్రమించి యుండురనియు, ప్రాచీన దేవాలయములను కల్లపులు నిర్మించి నటుల దోచుచున్న దనియు, నివేదికయం దూహించబడినది. కల్లపులు వారంతట వారే వీనిని నిర్మించిరో లేక, ఖయిదీయగ నుండిన కల్లపులచే చాలుక్యు లీవని జేయించిరో, శాసనములబట్టి లియుటలేదు. ఎనిమిది దేవాలయముల గూర్చియు నివేదిక కొంతవడి వర్ణించినది. రెండవ దేవాల యమునందు, నాలుశాసనములు గలవు వీనిలో రెండు శాసనములు విజయవాడ శాసనముల బోలి యున్నవని, కృష్ణశాస్త్రిగారు దెలుపు చున్నారు. అందువ దేవాలయమువైన నున్న సింహ శార్దూలముల చెక్కడము. విజయవాడ వద్ద మొగల్ రాజపురం దేవాలయములం దున్న మాదిరిన నున్న దని, నివేదిక దెలుపుచున్నది.

దానియందలి రెండు స్తంభములపై నాలుశాసనము లు గలవు. కృష్ణశాస్త్రిగారు దెలిపిన ప్రకారము, శ్రీభువనాదిత్యుడు, శ్రీదేవుగంధములచాన్లు, ద్రాక్షా రామి, శ్రీ నరనరేంద్రుని నామములు పేర్కొనబడి నవి శ్రీభువనాదిత్య అనునది, చాళుక్యురాజు బిరుదము గావచ్చును. రెండవ శాసనమున శిల్ప కారులగు ఆచార్యులనామము పేర్కొనబడెను. ప్రాచీనకాల మున శిల్పనైపుణ్య మెటుల గౌరవించబడినో ఇందునుబట్టి గ్రహింపవచ్చును. ఈయన దేవాల యమునంతను చెక్కెనో లేక బ్రహ్మ విష్ణు విగ్రహములను మాత్రమే చెక్కెనో తెలి యును. నరనరేంద్రునినామము చాలుక్యురాజు పేరయి యుండవచ్చును. అన్ని దేవాలయముల లోను ఏకవ దేవాలయము మిగుల స్పష్టముగ దేవాలయము ఇది ను హా బలి పురపు దేవాల యముల బోలి యున్నది. బ్రహ్మ, విష్ణు, విగ్ర హము లిరు ప్రక్కల గలవు ద్వార పాలకు లిరుప్రక్కల గలరు. వీరిలో మొకరికి ఎద్దుకొమ్ములతో నలంకరింపబడిన శిరో వేష్టముగలదు. మరియొకరికి బల్లకరుపు తలగుడ్డయు పొట్టి వెంట్రుకలును గలవు. ఈరకపు తల పాగ, అక్కడి దేవాలయములలో దేరియందుగాని ఇతర కల్లపుల దేవాలయములలోగాని కనుపించ లేదు. దీనియందలి స్తంభములపై మూడు శాసన ములుగలవు. రెంటియందు శ్రీశైలమున, అనంత జ్యోతి యను ఇరువురు యతిశిష్యుల నామములు చెక్కబడినవి. వీరిరువురును కదియవ శతాబ్దము నందీ దేవాలయములను సంధర్శించిరట. మూడవ శాసనమునందు కరువది ఆచార్యులను శిల్పకారు ని నామము గలదు. భైరవకొండ శాసనములను ప్రాచీ నాంధ్ర చారిత్రయందు కుతూహలముగల వారికను బాగుగ పరిశోధించి, ఆకాలపు విశేష ముల గనుగొనుట సమంజసముగ నుండును. మైసూరు సంస్థానముందలి గరుడాయశాలెము నందు, ఒక సమాధిలో పురాతన పాత్రలు, ఇనుపసామగ్రియు దొరకెను. పురాతనవస్తు పరి శోధనశాఖవారు చేసిడి పరిశోధనలతో సంత్పత్తి జెందక, ఆంధ్రులెక్కువశ్రద్ధ వహించి, ప్రాచీన వైభవ నాగరకములను వెల్లడించుట ధర్మము. ప్రస్తుతసమయమున ప్రాచీనహిందూదేశచరిత్రపు నిజవృత్తాంతము బయల్పడిన కొలదియు, దేశాధి

మానమును, కార్యోత్సాహమును ప్రజలలో నెక్కుడుగ వెల్లడియగునటులు సందియములేదు.

కామస్వస్థ: హిందూదేశము

హిందూదేశ స్థితిగూర్చి ప్రభువులసభలో నిటీవల జరిగిన చర్చయు దానిఫలితమును పాఠకులకు తెలియింపవలసింది. కామస్వస్థలో హిందూదేశ సమస్యగూర్చి చర్చజరుగుట కనకాశము నెసగవలయునని, సర్ బాక సర్ హిక్కు గారును, నలువది ముగ్గురు ఇతర యూనియన్ల సభ్యులును గోరుచు, ఈక్రింది తీర్మానమును పార్లమెంటుసభకు చర్చకుపంపిరి. "ప్రస్తుత హిందూదేశస్థితిని గూర్చి ఈసభవారు మిగుల భయము కనబడుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు హిందూదేశమున న్యాయమును శాంతిని నెలకొల్పటకు తత్వ నిశ్చయమైన కొనసలయునని కామస్వస్థవారు కోరుచున్నారు." ఈ తీర్మానమును చర్చించుటకు రామనాథ మియాబాలమని ఛేంబర్లైరు గారు నిష్కర్షగ చేలిపి, మాంటాగూగారి యొద్దకు రాయబారము వెడలవలెననికొరి కాని, ఇందులకు యూనియన్ల సభ్యులు నిరాకరించిరి. తీర్మానమును వంపిన యూనియన్ల సభ్యులు, హిందూదేశమున నిర్బంధవిధానము నింకను తీవ్రముగ కొనసాగింప నుద్దేశించి రనుట కేమాత్రము సంబంధము లేదు. కాని, హిందూదేశసమస్యగూర్చి చర్చించుటకు, ఛేంబర్లైరుగారు కామస్వస్థ కనకాశ మియాబాలమని, ఎంతమాత్రము భావ్యము గాలేదు. హిందూదేశము హిమాలయకర్షణము మొదలు కన్యాకుమారివరకు ఏకభావభరితమై యొప్పుచున్నది. స్వరాజ్యశయము, ఎల్లరమనముల నావహించింది. దేశమునందు బెరిగిన ఆశాంతి స్వరాజ్యసిద్ధితో సంబంధించి, శాంతి గడుచును. ఆశాంతిని బోగొట్టుటకు నిజసాధనలకు గడంగుటకు బదులు అధికారవర్గము దండవేదధతుల నవలంబించి కొనసాగించుచున్నారు. ఇది చాలవని, మెయిలు, మొదలగు కత్తికలు గగ్గోలుపెట్టుచున్నవి. యూనియన్ల లాంగ్ల దేశమున దేశ, ఇందుకు వల్లే యనుచు, కామస్వస్థవారిని ప్రోత్సాహపరుచుచున్నారు. ఐర్లండు సహస్యను పరిష్కరింప బూనినందులకు ఆంగ్ల దేశ ప్రభుత్వమువారిని నిందించుచు, ఏకే ఇటీవల నొకతీర్మానమును ప్రవేశపెట్టి యోడి పోయి యుండిరి. ఇప్పుడు తమ దృష్టిని హిందూదేశముపై బిచ్చుచున్నారు. యూనియన్ల సూచించు ఉద్ధతిని కామస్వస్థవా రామోదించెదరా? లేక ప్రజాశయములను వెంటనే సఫలపరచెదరా? ఈసంగతి కామస్వస్థలో చర్చనీయమైన బయల్పడింది. ఇందుకు మారుగ, పార్లమెంటుసభవారి నిజాభిప్రాయము వెల్లడిగాకుండ, ఛేంబర్లైరుగారు అరికట్టిరి. ఇటుల సంగతులముగ ప్రవర్తించుటచే, ఆంగ్లదేశకీర్తి నిలువజాలదు. త్వరలో నీవ్యవహారమును గూర్చి పార్లమెంటు సభవారు యోచించక దక్కుదు. చేజిక్కిన యవకాశమును ఆంగ్లదేశ మంత్రు లిచ్చుచు జారవిడిచి, తమధర్మమును నెరవేర్చజాలక బోయిరి.

భావినిధి: గాంధీమహాత్ముడు

లాహోరు నగరమున జాతీయకళాశాల జరిగిన కాన్వేషణకు సభకు గాంధీమహాత్ముడధ్యక్షత వహించి, నూతనజాతీయఉత్పాదనలపై దృష్టమును, త్యాగమును జూపుచు ఆహ్వానించుచు, జాతీయసంయోగమును పెంపొందించుచు, స్వదేశ ప్రవర్తితబద్ధుల మెలగవలయునని యాపదేశించిరి. దీనిని మహాసాంతములోపల దార్జన్యరహిత

మగు సహాయనిరాకరణకార్యక్రమమును పూర్తి చేసి స్వరాజ్యసిద్ధి గాంచవలెనని హెచ్చరించిరి. స్వరాజ్య మింపవలెనని సద్భిక్షానిచి, తనవ్యాధయభేదము అతిశయించి, మరణము సంభవింపవచ్చునని నలికిరి. గాంధీమహాత్ముడు సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధి విషయమై ఎట్టిమనస్తాపము జెందుచున్నదియు నిందుమూలమున కనుగొనవచ్చును. భారతీయు లీసమయమున, గాంధీమహాత్ముని యాదేశమును శిరసా వహించి, సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధి బడయుటకు ధర్మమార్గముల సత్కరింపవలెనని యాపదేశించి వినియోగించి విజయము గాంచి మహాత్ముని ధన్యవాదములను బహుసేరుకాత.

మానవ్రతము

డల్లీ రాష్ట్రీయ సభ నిన్నటి దినము శంకర మోలీలాల్ నెహ్రుగారి యభ్యుత్పత్తికింద జరిగెను. తా మికమీద నెట్టి యావన్యాసముల నీయమని యా, 141 నెక్కును తమపై తామే విధించుకొనద మనియు, నెహ్రుగారు జలికెరి. ఏలనన, ఇది మాటలకు తమణము గాను. క్రియ జరుగవలెను. దేశమునకు స్వరాజ్యప్రభావముగలిగింది. కేవలము డిక్షనరీ సములవలన నెక్కుడు ప్రభావము గలుగజాలదు. ఆప్రభావము స్వరాజ్యసిద్ధిగ ఫలింపవలెను. నెహ్రుగారి కార్యదీక్ష, ఇతరులకు మార్గదర్శకముగ నుండుగాక!

స్థానిక వార్తలు

ఉపన్యాసము:— విజ్ఞోరియా భవనముయందు ప్రచురణసంఘ కచేరీయందు నవంబరు 16 వ తేదీన, ఆమెికా వాస్తవ్యులకు దాక్తరు కెండ్రికుగారు రాక్ ఫెల్లరు సంస్థానా కార్యమును గురించి యుపన్యాసించుట.

గార్డీయరు డయిరీ:—1922 సంవత్సరపు గార్డీయర్ డయిరీ, గార్డీయరు నెహ్రువారు అప్పజే ప్రచురించిరి. 1921 సంవత్సరపు డయిరీయందు వలెనే, దీనియందును ఆవసరమగు సమాచారముగలదు. కిమిశ, తెలుగు పంచాంగములగునపు, డయిరీ చక్కగ ముద్రితమైంది. మంచి లైండు చేయబడింది. వాడుక కెంతయు నుపయోగముగ నుండగలదు పలువుర కందుచాలుగా నుండునటుల వెలపండిండు ఆజ్ఞాను మాత్రమే నిర్ణయింప బడింది.

నూలునడుపు, నేతనెయ్యి పాఠశాల:—20కాంటన్లు అంతకు పై ఎక్కువము నూలునడకగలవారు, క్రమముగా నూలును నేతనెయ్యియును ఈ పాఠశాలాధికారితో నుత్తర ప్రత్యుత్తములు జరుపగోరుచున్నారు. (ముందు 5 తులముల నూలును మాదిరికి పంపవలెను) ఇందుకు తనెన ఖరీదు ఈయబడును.

హిందీ పచారము:— తిరునల్లకే. జి. లో విజ్ఞోరియా హోస్టలున కెదురుగా లాహోరునుండి రాయబీధి నెం 1/3 రు గృహమున క్రొత్తగా హిందీకాసాకటి ప్రారంభించబడింది. గాన హిందీభాష నభ్యసించ గోరువారు ఆచ్చటకు వచ్చినయెడల విద్యుగతపడును. సమయము- ప్రతిదినము సాయంకాలము 5 న. మొదలు 5 న 10 వరకు.

బేరంగజేటుగారి యమ్మతమగు పాత్ర

ఇటీవల నొక విచిత్రమగు రాతిపాత్ర గమనమైనది. దాని కారణముగాను ప్రయాణములయందులో ఉపయోగించెడి వాడు. ఆ రాతిపాత్ర గిన్నెలో నీళ్లుపోసి అందుంచుకొనవలెననియు, నులివనుండును బయటకుండును. బేరంగజేటు గారు తన కన్యకానితని మహానికొనెడివాడు. దానిలో నీరు ప్రవేశించిన తరువాత తనీ చూచినయెడల పర్షియన్ భాషలో "వడపోయరాము" అని యుండును.

దీనిని చాలనిజభయపడునగాను సంపాదించి ఢిల్లీనకు ప్రదర్శనకాలము నుంచిరి. ఇది ఇప్పటికిని పనిచేయుచున్నది.

సంయుక్తరాష్ట్రముల శాసనసభ.

లక్నో, నవంబరు 9:—17 దినముల వీధుచర్చ జరిగినపిదప, ఈసభను మధ్యాహ్నము 4 గంటలకు ఆయోగ్యబాడుగల బిల్లు సభలో నంగీకరించుకొనునది. పోలు గైకొనబడలేదు. బిల్లును అంగీకరించుట రయితులకు హానికరమని చెప్పి, కున్హాగారు, అతని మిత్రు లిరువురును రయితులవక్షమున బోరిరి. గవర్నరుగారు మాతో స్వయముగా చెప్పగా మేము ఈబిల్లులో కొన్ని సవరణలంగీకరించితిమి. లేనియెడల మే మేమాత్రము మాహక్కులను గోల్పోవుట కిష్టపడియుండము అని భూస్వాములవలెనగు లిరువురు తాలూకాదారులవక్షమున బలికిరి. ప్రభుత్వమువారవలంబించిన పద్ధతి రయితులకు క్రేయస్కరమని ఆధికసభ్యు డతివీధుముగ నుపన్యసించెను.

కలకత్తా ట్రాంప్సెమ్యుకట్టు

కలకత్తా, నవంబరు 9:— కలకత్తా ట్రాంప్సెమ్యుకట్టు ఇంకను జరుగుచున్నది. పరిశితు లేమాత్రము మారలేదు. కాళీ ఘట్టమునందు ట్రాంబడిని నడుపుచుండిన మరీయెకనిని సమ్మె కట్టిన పనివారిని వివేకముగ గొట్టిరి. అతడు స్ఫులితపి పడి పోయెను. రెండు ఫలములందు అగ్నిద్రావకము మున్నగువి కొందరివారిద జల్లుబడినది. రెండు ట్రాంబెడ్లు నడుపుచుండినవారి వారిద సెట్లుపై ద్రావకపునీసాలు రెండు విసరివేయబడినది. నూతనముగ కేయబడిన ఏర్పాట్లప్రకారము ట్రాంబడి డ్రైవరు ముందర తనతో ఒకరల అల్లుబడియున్నది. సీసా ఆవలగుండలో పరికిపోయి పగలెను. డ్రైవరువారి, ఒకపోలీసుభటునివారిద సీసాయెడలి అగ్నిద్రావకము దొర్లెను. రెండవ ట్రాంబెడిలో ఒకపంజరేకయుడు కాలిపోయెను. సమ్మెకట్టిన ముగ్గురు పనివారిని ఆరెస్తుచేయబడిరి.

స్వాప్రభువుగారు నిన్నటిదినము కలకత్తా చేరిరి.

భారతకవిత్వమును రుద్రనాథ భావూగారు స్థాపించిన విశ్వభారతి అంతర్జాతీయ విశ్వవిద్యాలయపు విద్యార్థులకు ప్రాచీనగ్రంథపరిశోధనాభ్యాసమును నేర్పుటకు ప్రాప్త్యుదేశము నుండి స్వపసిద్ధులు ప్రాప్తమగు సేత్యము లెలిగారు, వారిసతి తిలకముతోగూడ కలకత్తా చేరిరి. నిన్నటిదినము వారిరువురు బోల్షుమునకు బయలుదేరి వెళ్లిరి.

ఆయోధ్య, కోహిల్కండు రయిలు పనివారికు తమ కేతనముల నభివృద్ధిచేయవలయునని ఏజంటుగారికి ఒకదరఖాస్తును చాలకాలముక్రిందట బంపుకొనిరి. ఏజంటుగారింక ప్రత్యుత్తర మియ్యకండున వా కేలాటిచర్చ దీనికొనవలయునో తీర్మాన నిందుటకు ఒకసభ చేయ నుద్దేశించుచున్నారు.

గత మేమాసమందు ఆంగ్ల దేశమునకు వెళ్లిన బొంబాయి గవర్నరుగారి భార్య లాయిడ్ ప్రభిష్ రాబోవు శుక్రవారము నాటికి "యస్. యస్. మాసిడోనియా" నామలో బొంబాయికి రానున్నది.

నిజాంప్రభుత్వపు పరిశ్రమల, వాణిజ్యంకార్యదర్శి జి. ఇ. వేక్స్లర్ గారు కాశ్మీరదేశపు యువరాజుగారి ప్రధాన కార్యదర్శిగా నియమించబడినది. అతడు త్వరలో కాశ్మీరము నకు బయలుదేరి వెళ్లును.

కేల్సుయవరాజుగారు నిజా రాష్ట్రమునందలి హైదరాబాదు నగరమునకు వచ్చునప్పటికి ఆత్యధ్యక్షమగు మాడుకమానులు కట్టుకును. వాస్తవములందు దొరకు అన్నిరకముల ఖనిములతో నొకటి కట్టుకును. రెండవది వ్యవసాయపు పంటలతో నిర్మించబడును. దానిపైన ప్రత్తిగోపురము లుండును. రాజ్యునందలి వివిధపరిశ్రమలను సూచించునట్లు ఆతినిలవ గల వస్త్రములతో నూతన కమాను అలంకరించుచును. యువరాజుగారిరాక సందర్భమున 11000 మంది పాఠశాల విద్యార్థులు నగరములో కేల్సుచుదురు. బడిపిల్లలకందరికి మికాయి నెట్టుబడును.

జి. వి. పి. రయిలుపనివారి డిలేములను పంచివెట్టుటకు ప్రయాణము చేయుచుండిన గుమాస్తాను, బెల్గోతును చంపినదని జి. వి. మాస్, ఇ. యస్. డెనికా హంతకుల విడిదీనకు బొంబాయి హైకోర్టులో నిన్న విచారించబడిన సాక్షులు సాక్ష్యమును ఇచ్చుచున్నారు.

ఢిల్లీలో ఈ మాసము 11 తేదీని బయలుదేరి, గాజ్ పతి నిధిగారి కార్యనిర్వాహకసభాసభ్యులగు గౌ. వి. యస్. శర్మ గారు పంజాబుకు వెళ్లుదురు. అచ్చట 10 కోజుల సభ్యులను వేసి అతడుతిరిగి 21 వ తేదీకి ఢిల్లీకివచ్చును.

వేల్పు యువరాజుగారికి స్వాగతములు.

బాంబాయి, నవంబరు 9:— బాంబాయి విశ్వవిద్యాలయపు విద్యార్థులపక్షమున వేల్పు యువరాజుగారికి సన్మానపత్రమును సమర్పించుటకు నవంబరు 22 వ తేది మంగళవారమునాడు ప్రత్యేకపట్టపదానసభ జరుగును. విశ్వవిద్యాలయపు ఛాన్సలరు సర్ బార్నిలాండ్ గారు సభాధ్యక్షత వహింతురు. సన్మానపత్రమును స్వీకరించిన పిమ్మట, యువరాజుగారు ప్రత్యక్షమై మిచ్చెదరు. అటుపిమ్మట అతడు సభయందు సమావేశమైన విద్యార్థులతో ముచ్చటించును. యువరాజుగారికి స్వాగతమిచ్చుటకును కొన్ని సంస్కృతిశ్లోకములు, పారసీకపు కవితలు చదువబడును.

యువరాజుగారిని మామించినందుకు శత్రు.

యువరాజుగారిని మామించుమి, ఒకహిందూగుమాస్తా గన్నురుప్రభువునకు సంతకము పెట్టకుండ ఒకలేఖను వ్రాసిపంపెను. అలేఖలో నతడు గన్నురును తెదరించుకొని వాక్యములను వ్రాసెను. పోలీసు లతనిని పట్టుకొని రాజధాని దండనాధికారి కోర్టులో కేసుచేరి. అతడు యథార్థముగ సేపిదన తీర్చుకొనిచి మేజిస్ట్రేటులకి రెండుమానముల సామాన్యచెరసాలితును విధించెను. విదేశీపురుషులపై నేరపు డాబాబును వ్రాసియు దునని మేజిస్ట్రేటు పలికెను. నిజముగ సేపిదను డాబాదమునలవాడు గాదు గాని దేశమం దింతటను విసిరివేయబడిన మందులను నిప్పుపుడకలు కొన్ని ఆలెనిలో ప్రవేశించి, ఈఫలమును కలిపించియుండవచ్చునని మేజిస్ట్రేటు చెప్పెను.

స్వాగతమిచ్చుటకు గురించి అభిప్రాయభేదములు.

వేల్పు యువరాజు గారికి సన్మానపత్రమును సమర్పించవలయునని భారతదేశకాంగ్రెసుకుందలి మ్యానేజింగు కమిటీవారు కొన్ని క్రిందట తీర్మానించుకొనిరి. ఇందుకు గురించి సభ్యులలో తీవ్రమగు సభిప్రాయభేదములు లభింపి. భారతదేశము సర్వసర్వరాజ్య సిద్ధిని బడయుటకు భగోధ ప్రయత్నములను సంతృప్తితో ప్రకృత తరుణమునగు భారతదేశకాంగ్రెసుకు సంపూర్ణముగ బాధితాశయములను నిలియుండవలయును. బాధితులవారు వేల్పు యువరాజుగారిని బహిష్కరించవలసి నదని హి తో ప దేశము చేయుచున్నారు. కాన మనము వారితో తీవ్రక తిప్పణి సభ్యులలో సభికసంఖ్యాకులు ఒక మహాజనుకు వర్తకసంఘపు వ్యవస్థాపక వర్గము వారికిబంపిరి. మ్యానేజింగు కమిటీవారి తీర్మానమును అంగీకరించవలయునా, వర్తకసంఘమునా యని తీర్మానించుటకు ఒక సామాన్యకణ్ఠ త్విణమే సమావేశము చేయవలయునని వారు కోరిరి.

ఈ సభ బుధవారము సాయంత్రము సంఘాధ్యక్షులగు లార్డుగారాయంజగారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమయ్యెను. ఎట్టి సందర్భములందు మ్యానేజింగు కమిటీ వారి తీర్మానమును చేసికో అధ్యక్షులు విశేషకరించిరి. కమిటీ వారి తీర్మానమును ముందేమి జి నెనో కార్యక్రమం దిది, వినిపించెను. కమిటీవారి తీర్మానమును వర్తకసంఘమునది లక్ష్యముగాను ఛాన్సలర్ గారు పరపాదించిరి. కమిటీవారి వ్యతిరేకమును వాదించుచుండ దూదని మరియొక కార్యక్రమం పలికెను. మాడుగుంటల సేపిదకు చచ్చు ముగియనందుక, చచ్చు అధ్యక్షుడు ముగించవలసిదని ఒక సభ్యుడు కోరెను. ఈ విషయమును గురించి సంపూర్ణముగ చర్చింపవలయును. ఇట్లు చేయుటకు వీలులేదని అధ్యక్షుడు చెప్పెను. కార్యక్రమం లనేకులు ఈ తీర్మానమును గురించి తీవ్రముగా మాట్లాడిరి. కొలుకుపెట్టగా ఈ తీర్మానమును అధికసంఖ్యకు లంగీకరించిరి. అతివాదు లను నిర్మిపించెరి, ఇంకా చేయుసాగిరి. ఈ కార్యక్రమం గురించి ఇంతకుముందు వారు స్వాగతములు అభిప్రాయములను కనుగొనకలయునగాన శనివారము రాక ఈ సభను నిలువలయునని ఒక సభ్యుడు పరపాదించెను. చూర్తి 4 గంటలకేపు సభ విడిచెను. ఆసల విషయమును గురించి పర్యవసాన మే మి కే ల తే దు. అంగ్లేయులకు మ హా మాట్లాడుటకు యత్నించినవారికి బహుముఖ నిందింపబడెను. ప్రతికూలురు ఏకగ్రీవముగ వారు ప్రభుత్వమువారిపట్ల సహకారముతో ఇచ్చేండ్లుగ పనిచేసి ఏమిలాభములను పొందిరి? యని ఆక్షేపించిరి. మనము అప్పుడప్పుడు వ్రాయుచుండిన లేఖను, మన అభిప్రాయములను భారత ప్రభుత్వపు ఆధిక వాణిజ్యకాఖవారు నిర్లక్ష్యము చేసినారని ప్రతికూలు రందరు పాచ్చరించిరి.

విదేశ వార్తలు

ప్రాన్సు-అంగోరా సంధి

బ్రిటిషువారు

మిత్రమండలివారికిని తురుష్కులకును నిజముగ సంధి కొరకై విచారమౌదయుములతో చర్చింపవలెను. ప్రాన్సు-అంగోరా సంధికి అనర్హముగ సభిక పాముఖ్యత నీయరాదని ట్రెన్సుపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

ప్రాన్సు-అంగోరా సంధి నిలువజాలదు. మిత్రమండలివారి రాజ్యనితికి భంగపడెను. ఈ సంధి వల్లెల్లు సంధికి ఇతర సంధులకు వ్యతిరేకముగ నున్న దని మా స్పెష్టరు గార్డియను పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

ప్రాన్సులో కొన్ని పత్రికలు గూడ నీ సంధిని గురించి విమర్శించుచున్నది.

హై కమిషనరును దర్శించుట

ఫ్రెంచి హై కమిషనరుగారిని కొంతమంది పత్రికాది ప్రతినిధులు దర్శించి మాట్లాడిరి. వారు ప్రాన్సు-టర్కీ సంధిని గురించి తమ సానుభూతిని తెలిపిరి. క్రాసుచిన్న మున్నుచోట అర్ధవం ద్రచిన్న ముండగూడదను పూర్వపు భావమును వదలి యుద్ధభావములతో సంధి జరిగెనని చెలిపిరి ఇతరదేశములవారు టర్కీ-రొషుల వహించు భావములు టర్కీవారి ప్రవర్తనవిధాన వాధారపడియుండు నని, టర్కీవారు అల్పసంఖ్యాకులను గౌరవింపక, క్రైస్తవులవిధాన క్రాధము దీర్చుకొనినచో ఇతర దేశములవారు వారిలో నసంతృప్తి లగుదురు. అందువలన టర్కీకి చాల సహాయము నుడిపిరి.

బ్రిటిషువారికి నష్టము లేదు.

లెన్సెంటు కమేండరు కెక్ వర్తి గారికి ప్రత్యక్షమిచ్చుచు కామన్సుభయందు సి. హారమునవర్తగా రిట్లు జెప్పిరి:— ప్రాన్సు-అంగోరా సంధి నిలువ భవన ప్రభుత్వ రము వారికి జేరినది. అది బహిరంగము జేయుటకు ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారి సమృద్ధిగావలెను. సరియను సరిహద్దులందు చీలికగా నుండు కొంత ప్రదేశముమాత్రము టర్కీవారికి వదలబడెను. ఇందువలన బ్రిటిషువారి కేమియు నష్టములేదు.

కెక్ వర్తి గారు టర్కీలోనింకెక్కడను బ్రిటిషువారివ్యాపారమునకు ఇబ్బందులులేవాయని యడుగగా దానినిగురించి చెప్ప లేమనిరి.

కొయలిమను పక్షము

శతాభిప్రాయములు

బర్క్సు హెడ్ ప్రభువు విరిషు సమన్వయందు కొయలిమను పక్షము నుండి చీలిపోదను వదలి రూపమును దాల్చుచున్నది.

కలనల్ గ్రాట్టుగారి క్రింద విరిషు సమన్వయందు ప్రభుత్వవ్యవస్థ నినించిన 40 యూనియన్లులు వేరుపడి ప్రత్యేకపక్షమును నెలకొల్పుదుట. చాంబల్లేసుగారియందు అపనమ్మకము ప్రబలుచున్నది. కొయలిమను పక్షము భగ్నమైనయెడల బర్క్సు హెడ్ ప్రభువు క్రింద కన్వెన్షన్ పక్షము బలమగు నని సాటర్ డె రిచ్య వ్రాయుచున్నది.

యూనియన్లుల వికమత్యము

భారతదేశము క్రిష్ట శిథిలము దున్నదనియు తిరిగి కలసిరి నెలకొల్పుటకు వెంటనే చర్య దీనుకొనవలెననియు ట్రై 40 యూనియన్లులను తీర్మానమును ప్రవేశ పెట్టెదరట. వీరు మొత్తమువిధాన లింగుల ముగ్గులను యెదిరించుచున్నారు. ఇప్పుడు మాంజుగూగారి నెడింపెదరు.

పార్లమెంటుసభ

భారతదేశ చర్య

ఇంగ్లీషు చర్య

చాంబల్లేసు గారిని యూనియన్లులు భారతదేశమును గురించి చర్చించుటకు వీలుగలుగజేయవలెనని కోరగా వారందులకు సమ్మతంపక మాంజుగూగారిలో మాట్లాడుదని జెప్పెను. ఆసభ్యులందుకు తిరస్కరించిరి.

అగ్జలరీ వైద్యము

సర్ చార్లెస్ యెట్టుగారికి ప్రత్యక్షమిచ్చుచు నిట్లు జెప్పిరి. ఇండియన్ ఆగ్జరీ వైద్యము 8000 కు వైదనే గలదు. ఇంతవరకును వారంతట వారు వైద్యముగ జేరకుండ నున్న జేడగిన మరెంతమంది యున్నదియు తెలియదు.

గ్రాంటుగారికేసు

వీరికే ప్రత్యక్షమిచ్చుచు మాంజుగూ గా తిట్లు జెప్పిరి. గ్రాంటుగారిచే నియమింపబడిన ఘూర్గా మనిషిని చంపిన విషయమును బహు ప్రభుత్వమువారు క్రమచర్య దీనుకొనిరి. ఈ కేసునందు సంపూర్ణ విచారణ జరుపుట మంచిది. తీర్పు ఇంకను నాకు చేరలేదు.

కామన్సుభయ చర్య

బాన్సును హిత్తుగాయను 40 కన్వెన్షన్ టీవు పక్షము వారు ను భారత దేశ విషయముల చర్చించుటకు గాను కామన్సుభయ వీలు కలుగజేయవలెనని మాంజుగూగారిని కోరెదరు.

భారత ప్రతినిధులు

నానారాష్ట్ర కార్మిక సభ

నానారాష్ట్ర కార్మికసభయందు భారతీయసభ్యులును, అధినివేశ, బ్రిటిషు ప్రతినిధులును చాల మైత్రితో వర్తించిరి. భారతీయ ప్రతినిధులు సామాజ్యముయొక్క ఇతర ప్రతినిధులకు విందుజేసిరి. ఆ సమయమున ఛటర్జీ, గుప్తాగార్లుపర్యసించిరి.

వాపుబర్గు కుటుంబము

కుటుంబము

కారల్ గారిని వెడలగొట్టెనటవార రాజపక్షమువారికుటుంబమువారుయెను. దేశమందంతటను రెండుపక్షములు గలవు.

ట్రాన్సిల్వేనియాలో రోమేనియాతో మైత్రి నుండవలయునను సభిప్రాయ మెక్కువగ నున్నది. దీనిని హంగేరీపక్షుత్వములతో నొకభాగమువారామోదించుచున్నారు. ఇంగ్లీషుపక్షము బహిరంగ ఆస్ట్రీయాహంగేరీతో గలియవలెనని కోరుచున్నారు.

ప్రజలందరూ ప్రజాస్వామ్యమును గోరుచున్నారు.

రేడెట్టిక్స్ వైనికస్థానములను కాలిఫోర్నియా

రాజపక్షపు కుటుంబమున రేడెట్టిక్స్ వైనికస్థానములను కలపవెట్టబడెను.

విచిత్రమగు భోజనము

లండనులో రేవుస్థానమువద్ద దిగుతున్నప్పుడు విధించుటకుగాను సోదామామచుండగా నొకమనిషి మిక్కిలి ఆదుర్దా పడుచుండెను. అందుచే వారిసమృథులను సోదాజూచిరి. అందరెనిభోజనమున కొన్ని కొడ్డిగుడ్డును, కొట్టెయు, వెన్నయునుండిను. కొట్టెలలో బంగారు నింపబడెను. దానిపై వెన్న పూయబడెను. కొడ్డిగుడ్డులంద రత్నము లుండెను.

ఎన్వర్సపాపా

ఎన్వర్సపాపాగారు రహస్యబ్రీఫింగ్స్ ముఖ్య నెక్కడనో యున్నారని వదంతిగలదు. ముస్తాఫా కెమల్ పాపాకును ఈతనిని విశోధ మగుటచే రహస్యదేశమునుండితనిని వెడలగొట్టవలెనని కోరెను. కమ్యూనిస్టులను విమర్శించుటచేతను కాకనను మహామృదీయులయెడల కవ్యనులపవర్తనమును ఖండించుటచేతను నీతనిపై కవ్యనుప్రభుత్వమువారి కారామా నిలిగినది. వారు అస్థుస్థానమును జేరుటకు ప్రయత్నించుచున్నారని తెలియుచున్నది.

డిల్లీకలములో రాజప్రతినిధిగారును, రీడింగు శ్రద్ధి గారును చేరి అచ్చట సమావేశమైన సర్వేద్రమండలిసభ కరుదంచిన స్వదేశసంస్థానాధిపతులకు బాధవారమును ధ్యాన్ము వినివొసంగిరి. ఆరాత్ర రాజులపక్షమున తిశానరు మహారాజు రాజప్రతినిధిగారికిని, రీడింగుశ్రద్ధిగారికిని వినివొసంగెను.

ది శ్రీ మినాక్షీమిల్స్ లిమిటెడ్ నోటీసు

1921 సం॥రం నవంబరు నెల 7-వ తేదిని జరిగిన పై కంపెనీ డైరెక్టురుల సభయందు మధుర నందుండు మెనర్సు త్యాగరాయశెట్టియారు అందు కంపెనీకి చేరిన కారుముత్తు త్యాగరాయశెట్టియారుగారు శ్రీ మినాక్షీమిల్స్ లిమిటెడ్ కు మేనేజింగు ఏజంటుగా నియమింపబడిరని యందు వలన అందరును తెలుసుకొనవలెను.

అబ్దుల్ హుసేను ఖలీల్,

చేర్ మన్.

శాసనాతిక్రమణము.

(సర్వోత్కృష్టతర)

కర్తవ్యమునందైనను సంపూర్ణ మగు నైకమత్యముతో జయము గాంచగలగుటకు శక్తి గలుగనంతవఱకు శాసనాతిక్రమణమునకు గడంగుటకు నున కధికారము లేదని గాంధీమహాత్ముడు పరికి యుండినమాటలతో మే మేకీభవించుచున్నాము. దేశము సిద్ధముగ నున్నపుడు శాసనాతిక్రమణమును మించిన కార్యముండ బోదు. కాని ధైర్యము, త్యాగము, ఓర్పు, ఇంక ను మా పవలసి యుండగా మనలోని తుల్య హృదయంతు లీ శాసనాతిక్రమణమును ప్రారంభించుటకై యేల తొందరపడుచుండిరో మాకు తెలిసినది గాదు. కష్టముల నోర్చుటకు సంసిద్ధత యుండవచ్చును. కాని విధి వట్టిదని యేల నిర్ణయించవలయును? మన మందరయును కోర్కెలను వదిలివేసితిమా? మన పరిచయస్థులవద్దకు వెళ్లి కోర్కెలను తెక్కవలదని బోధించి మనపలుకుబడి నుపయోగించితిమా? మన బిడ్డల విద్యావిధానమును మనపము గావించుకొంటిమా? మద్య పాననపేదకోద్యమమునందు తృప్తికరమగుచున్న గావించితిమా? అన్నిటికన్నను ముఖ్యమైన స్వదేశీయం దున్న తి సభి కముగ తేసి తిమా? ఏదైపునాచినను, దేశములోని నీచపుచ్చులును ధిక్కరించుట కింకను సమయమురా లేదను నిద్రకనములు మాకు గన్పించుచున్నవి. ఎట్టిసమయమునకైనను శాంతిమునే యుంచుకొనుట కింకను కొంతరాభ్యాసముండవలెనని అక్కడక్కడ తలనూపిన చిన్న యల్లరులనుండి మనము తెలిసికొనగలగు. ఓర్పు ఆత్మనిగ్రహము లగులవారకకు మనలోనున్నాదని మాకు తెలియును. కాని అల్లరుల సమయమున నిరాకరణాలంకరణల యోగ్యతను చెదర్చు పోకిరులు కొందరుండరు. భగ్నవిధిభయము నుండునట్టియు నిరాకరణోద్యమమున కడ్డు దగులనట్టియు శాసనములను ఉల్లంఘనకు ధిక్కరించుచుండు స్వల్ప కన్యకలముల గల్గియువారు లేరు. వారికి సంపూర్ణ స్వార్థోత్త్రము గలదు. కాని నిరంకుశ ధికారాల ప్రతియుత్తరము ధిక్కరించుటచే మనము వారివలలలో జిక్కుట కవకాశ మేర్పడును. దీనికొక ముదాహరణము నొస గెదము. ఈమధ్య కలకత్తాలో జరిగిన గందరగోళ మప్పుడు కొందరు వాలంటీయరులు బందేమాతరధ్యుల తేనుచు వీధుల వెంబడి నడచుచుండిరి. ఈ కేకలనణచుట తనపనియని ఒకపోలీసు సార్వెంటులకుచి, తనయుత్తరపు నొంగుటలో దూషణవాక్యముల నుపయోగించెను. ప్రజలకు వెంటనే యుక్తికము గలిగెను. వాలంటీయరులకొందరు పోలీసువారిని ప్రజలకొద్దానలమునుండి తప్పించిరి. వాలంటీరు లీ సహాయము చేయుటలో విశేషముగ దెబ్బలదినందులకు మేము దిండిలను గాని యిట్టిచిన్ని విషయములనుండి యల్లకలోలము బయటపడెదననియు అనేకుల ప్రాణములు ననిపోవుమాత్రము చెప్పించుటయు. శాసనాతిక్రమణమునందు విశ్వాసము లేనివారిని, జాత్యుద్దేశములను సాధించుట కిది తగదనియు తలంచువారిని అతిక్రమణములను గలుగు పర్యవసానమునకు గుఱిసేయకుండులాగున నుండవలెను. అందువలననే గాబోలు కొన్ని ప్రదేశములను ముఖ్యముగ తన గుబురకుజల్లాలో కొన్ని భాగముల ను మాత్రము గాంధీమహాత్ముడు శాసనాతిక్రమణమున కార్హమున కైవరించుకొనెను. కావలెనని యుల్లంఘించినందులకు గలుగు ఫలితములనుండి జాగ్రత్తపడుటకే శాసనాతిక్రమణము చేయువారు బాగుగనూలు వడుకొలిగివారుగ నుండవలెనని స్వల్ప గూర్చి గాంధీ మహాత్ముడు చెప్పియుండెను. మహాత్మునియభిప్రాయములు అచటయోగ్యములు గావని యాతేపించు వారివాదములు మాకు బోధపడినవిగావు. స్వదేశీ బట్టలను తయారుచేసికొని ధరించుట దుస్సాధ్యమై, బట్టములను ధిక్కరించి కార్యాచరణములకు వెళ్లుట సాధ్యమెట్లు? అప్రయత్నముగ కార్యాచరణమునకు వెడలకలసినప్పుడు, కాని యది త్యాగ మనపించుకొనను. ఇట్టిత్యాగమునకు ప్రతిబోధము గావించి సుంసిద్ధులు గ నున్నారని మాకు తెలియును. ఆత్మాచరణముతో చేయు కార్యము నకును ఆలోచననిదాని నిష్పాదమునిదా చేయు కార్యమునకును గలతారతమ్యమును మనము గమనించుట యుక్తము. నిర్దోషోద్యమమునట్టిరాజకీయముగాక మనసాంఘిక, ఆర్థిక యభివృద్ధికి యుద్దేశింపబడినది. స్వయంసహాయము, ఆత్మసంస్కృతితో గూడుకొనిన కార్యక్రమమును ఎగురదన్ని బయటికిముఖ్యముగను ప్రయోజనకరముగను గన్పించుచున్నట్టి కార్యక్రమమును ప్రారంభించుటవలన నుద్యమనూత్రమును మనము చక్కగగ్రహింపలేకపోతిమని బోధ

పడును. మనము నిర్మాణవిధానమున గాక వినాశకరవిధానమును బనిచేయుచుండుమని యాలోచించు ప్రతిపక్షులకు చేయూతియు సగినవామగుదుము. శాసనాతిక్రమణసందర్భమున మహాత్ముడు పదేశించిన ప్రతివాక్యమునందును ఇమిడియున్న ఓర్పు, ఆత్మనిగ్రహభావముల నెల్లతను గమనింతునని విన్నవించుచున్నాము. గతపర్యాయము బెంగాలు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘ సమావేశమున క్షాసనాధిపత్యము వహించినపుడు గూడ మే మి యభిప్రాయములనే తెలిపియుంటిమి. శ్రీయుత చిత్రంజను దాసుగారును మరికొందరును మాతో నేకీభవించిరి. గత శుక్రవారము హౌరావద్ద జరిగిన యల్లరినిగూర్చిగూడ యీ సందర్భమున నొకంత చర్చకులసినచ్చినది. అల్లరి న్యాయాన్యా యములనుగూర్చి నిర్ణయించుట కింకనుమాకు వివరము లందలేదు. కాని ఆంగ్లోహొందవులు ఓర్పులేక యున్న యీ సమయమున ప్రజలను తమ ప్రాతపథ్యములలోనికి దింపిన మనయుద్యమాభివృద్ధికి భంగము గలుగక లేవదు.

సమకాలికాభిప్రాయములు

విజ్ఞాపనము

అంధ్రదేశమున శ్రీలలితకు శ్రీలలిత నిర్వహించుటకు పత్రిక అధ్యయ మొక్కటియైన లేకపోవుట శోచనీయును. మొట్టమొదట జనావాచకతయు, తరువాత హిందూమండలియు పిన్నుట సామితియు, తుదకు అనూయయు వెలువడి యిపు డేలా కో నాగిపోయినవి. ఆలోచమును తొలగింప అంధ్రలక్ష్యి యను పేర నేకొక మాసపత్రికను కొలది దినములలో శ్రీవిద్యాభిమాన మాసపత్రికను నా సోదర సోదరీమణుల కరంబుల నలంకరింప నిశ్చయించితిని. కావున నా యుద్యమము నిర్విఘ్నముగా కొనసాగునటుల తోడ్పడ అంధ్రదేశ సోదరసోదరీమణులను పొత్తింపుచున్నాను. కళ్లేపల్లి వెంకటరమణయ్య, కొదివారి వీధి, బరంపురం (గంజాం)

కొత్త క్యాలండరు

బరంపురమున ఛాయాపటముల దీయుటలో నిపుణులగు జూలియా అండు కో., వారిచే ప్రకటింపబడిన 1922 సంవత్సరపు క్యాలండరు విన్నపార్థము మా కార్యాలయ ములకు రించినది. ఇది రెండు దండులతో నత్యంత మనోహరముగా ముద్రింపబడియున్నది. క్యాలండరు మధ్యభాగమున, అంధ్రతత్వ రామదాసు దుగ్గి గారి గోపాల కృష్ణయ్యగారు శాసనోల్లంఘన ము చేసినవ్యవహార కారాగృహయాత్రకు సంసిద్ధులుగా నుండిన తరుణమున, వారి యనుజ్ఞతో వీయబడిన మనోహర మయిన చిత్రపటము ముచ్చటగా ముద్రింపబడినది. ఈ సుందర మయిన క్యాలెండరు ఆరు కాగితములపై ముద్రింపబడియున్నది. సుమారు 22 అంగుళముల పొడుగు, 8 అంగుళముల వెడల్పు గల యీ చక్కని క్యాలెండరు వెల 5 అణాలు మాత్రమే. గోపాల కృష్ణయ్యగారిచే అనురాగము గల ప్రతి అంధ్రదేశ భక్తుని గృహము నలంకరింపదగియున్నది. వలయువారు జూలియా అండు కో., వారికిగాని, అంధ్రవాణి కార్యాలయమునకుగాని వ్రాసిన బడయగలరు.

క్రొత్త యుక్తి.

భట్టిగోలు మార్క్వెప్రకాశరావుగారి నిరంకుశ సరస్వతీచేసిలో లేదో తెలియును. కాని 144 పెక్షను క్రింద బారేయబడిన నోటీసు నుత్తమించి జూలై 1888 పెక్షను క్రింద శ్రీకాకుళం డివిజన్లో మేజిస్ట్రేటుగారి యెముకు, ప్రకాశరావుగారి నెల 15వ తేదీని విచారణ చేయుదురని తెలియుచున్నది. ఈ సారియొక క్రొత్తయుక్తి పన్నబడియున్నది. ప్రాసిక్యూషను తరపు సాక్షులు 4 గురి ముగ్గురిని సహాయనిరాకరణవాదుల నుండి యెంచుచున్నారు. అంధ్రవాణి సంపాదకులగు న్యాయ పతి నారాయణమూర్తి గారు మొదటివారు. ప్రచారకులు సోదరజయంతి వెంటనారాయణగారు రెండవవారు. న్యాయవాదవృత్తిని వివర్ణించిన ముగ్గురొక్క న్యాయపతి రామదాసు పంతులుగారు మూడవవారు. వీరు సాక్ష్యములిచ్చుట సమంజసము నాదా యను విషయమును గూర్చి భిన్నాభిప్రాయములు ప్రబలియున్నవి. సాక్షులకేమో జేసికైన సిద్ధముగానున్నారు. అవసరమున్న నిరాకరించుటకుగూడ సిద్ధమే. కాని అది యెంతవరకు నాచరణీయమో యెంచవలసియున్నది. ఈవిషయమును గూర్చి అంధ్రరాష్ట్రీయ జాతీయోప సంఘమువారి యభిప్రాయమునకై నిశ్చించుచున్నాడు. (అంధ్రవాణి)

మాపలాల విజ్ఞానము

బిల్లామేజిస్ట్రేటు ప్రకటనము

8 వ తేదీ- రెండు స్పెషలు పోలీసుకంపెనీలు తామరచేరికి ఆగ్నేయమున రెండు మైళ్లలో నేడు నదిదాటి దక్షిణముగా వెళ్లెను. అవట మాపలా లెడిరించిరి. ముగ్గురు మాపలాలు చాకులైరి. పోలీసులకు నష్టమేమియునులేదు. 6వ తేదీని వెల్లూరు వద్ద నేన నెదిరించినమాపలలో ముగ్గురు చాతులైరి. నిలాంబూరుఆడవి కెస్తుచావును నుండి నెడుగనికి నేడు తలెవార్తలు రాసాగినవి. చెంబకపేరిలో మాపలాలు హెచ్చుగా చేరి గని తెలియుచున్నది.

విచారణ

9 వ తేదీని బండిపోటు కేసు విచారణ ప్రారంభింపబడెను. 15 గురు మాపలాలును యిద్దరు హిందువులును ముద్దాయిలు ఆగస్టు 28 వ తేదీని వీరును 100 వం ది యు ను చెలవర్తగావుములో నారాయణ సంబుద్రీ పాడు యింటిని సామంకాలము 6 గంటలకు దోచుకొనిరి. వారు గాంధీ, పేకతాల్లి, రామునిరాసనులకు జయ అని అరచిరి. ఒట్టపాలెములో కడేరిలను పడగొట్టబోవుచున్నాము 5000 రూపాయల నిన్నుని అడిగిరి. సంబుద్రీ భయపడి 70 రూపాయలను ఒక కత్తిని వారికిచ్చెను. రామునిరాసనుగారు ఒట్టపాలెములో కాంగ్రెసు ప్రచారకుడు. కేసు చేయబడిన రెండు కోశాలకు సంబుద్రీగారి యింటి వసావాలో ఆయన యరుగుపారుగువారి తుపాకులు రెండును, వారి రెండు తుపాకులును కనబడెను. సంబుద్రీగారు 4 వేల రూపాయలు కిన్ను చెల్లించుచున్నారు. ఆ గుంపులో నొక బ్రాహ్మణుడు కూడ నుండెను. ఇపుడతడు ముద్దాయిలలో లేరు అని సంబుద్రీ చెప్పెను. నేరము మోపబడెను.

ఆంధ్రపత్రిక చందావిర్పాలులు

1921 వ సం॥ మార్చి మొదటితేదీ నుండియును నీ క్రిందివిధమున చందాలు విర్పాట్లు చేయబడినవి.

దినపత్రిక సంవత్సర	చందా రూ	24
,, అర్ధసంవత్సరము	,,	12 0 0
,, మాడుమాసములు	,,	6 4 0
,, మాసమునకు	,,	2 2 0
వారపత్రిక సంవత్సరము 1-కి	,,	4 0 0
వారపత్రిక సంవత్సరమునకు తక్కువ చందాకు తంపబడదు.		
సంవత్సరాది వంచిక		
దినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	1	0 0
దినపత్రిక సంవత్సరపు తక్కువ చందాదారులకు	1	4 0
వారపత్రిక చందాదారులకు	...	1 4 0
ఇతరులకు	...	2 0 0

ప్రస్తుతము పోస్టులు రూపున్న ప్రకారము 0-2-00 రిజిస్టరు చార్జి అధిక మగుచున్నది. మీరే ముందుగ మజియార్డుకు పంపిన ఈ ఖర్చు తగ్గును. వీ.వీ.లు పంపినచో సామ్యు మాకు ఒక్కొక్కప్పుడు ఆలస్యముగ చేరుటయు పత్రికలు పంపుట ఆలస్య మగుటయు సంభవించును.

తామర తయిలము

రాజారాణిగల డబ్బలో ఉండును. వెల 0-3-00.

విశేషము:—పురుగుల జంపి చెడిపోయిన చిరమన జంపి స్థితిలోనికి తెచ్చుట ఆయాయున్నది. ఇందులకు చేయవలసిన కైద్యము:—1. మందు లోచర్యములోనికి పోవు యను. 2. పురుగుల జంపు మందును వాడకలయును. 3. పురుగుల తిరిగి పుట్టకుండ చేయవలయును.

అన్యుతాంజనము సిహో, బాంబాయి లేక మద్రాసు

హిందీ మొదటి వాచకము

ఇదివఱకు తెనుగులో ప్రకటింపబడిన హిందీ వాచకము లన్నిటికంటె నిది మెఱుగుగా నున్నదని అనేకులు మెచ్చుకొనుచున్నారు. ఇదివఱకు ఆర్డరుల నిచ్చినవారుగాక ఇంకను వలయువారు వెంటనే వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును. బాలశిక్షవలె గాక ఇది కొలదిప్రతులుమాత్రమే ముద్రించుచుండుటవలన వలయువారు త్వరగా వ్రాసి తెప్పించుకొనుట మంచిది. వలసినచో ఇట్లు వ్రాయవలెను. మేనేజరు ఆంధ్రపత్రిక, మద్రాసు

స్వరాజ్యము లేక మృత్యువు

మన రాష్ట్రము మహాభారతముయొక్క యుద్ధస్థలము లోని ప్రభావభంగము ప్రారంభమయినది. సుమారు ఒక సంవత్సరమునుండియు భారతీయనిరంకుశాధికారవ్యవస్థలో అహింసాత్మక ధర్మయుద్ధభంగమును మనము చేయుచుంటిమి. కాని యంతవరకు మనరణనిమగ్నతను సగీకరించుటకు నిరంకుశాధికారులు సంపూర్ణాభివృత్తి వెనుకముండుచున్నారు. వారు కొన్ని కోట్లవరకు మనాణ్యనిమగ్నతను పరిహరింపజేసిరి. కాని మనతత్వమును జూచి నిశ్చేష్టులై, దోషభూయిష్టములైన మృదవములుగాన గడచిన కణిక సాగి మనలను దృఢనిశ్చయము నుండి సంపరిపజేయుటకు నిష్పాదాత్మకుల ప్రయోగింపజేసిరి. అవియెవ్వరన, "క్రిమిల్ ప్రొసీజ్యుకోడ్, ఇండియన్ పీనల్ కోడ్లు" అనెడి అంబుల పాములనండి యేరుకొనబడిన సునిశిత పాణజాలమును వర్ణింపజేయుచున్నారు. కొంతకాలము మనకు, 144, 108 కెక్కులకు తుపాను వచ్చినది. నవతీయు 124 ఏ 158 ఏ కెక్కులకు నాశ్రయించుకొని దేశీయకాగ్నినిర్వాహకులను ఖయ్యదులో జేయసాగిరి. 14 వత్సరముల బాటికలవైనకూడ 144 కెక్కుల ప్రయోగింపబడినను. తుల్యగోగడితులై మరణానన్నలయిన ముదుగులు సంవత్సరము 108 కెక్కులచే జేటాడబడిరి. సోయము పలుకుటలన మీరు రాజద్రోహులుగ పరిగణింపబడిరి. ఆయినను సాహసము, నిశ్చలత, త్యాగము, ధైర్యములనెడి కవలములచే సురక్షితమై యొప్పుచున్న సేనాపతి ఎవ్వడు పురాతన కరుణ బాణముల ప్రయోగము కన్పించునట్లు ఫలదాయకము కాక పోయెనో అప్పుడే తమపరాజయ మెప్పుకొని నిరంకుశాధికారులు మనయుద్ధనిమగ్నతలను అంగీకరించిరి. ఇట్టితరుణమున మనము వారును రణభూమిలో ముఖాముఖిదీక్షింపితిమి. నిరంకుశాధికారులు తమపూర్వకత్తిలో మననైకదశల ముట్టడింపసాగిరి. వారి మొదటివాడి భారతీయసేనలోని యేడుగురు మహారథులపై బడినను. ఇదియే మన ప్రథమ విజయము. నిరంకుశాధికారులు బహిరంగముగ తమయావచ్చకత్తిలో రణరంగమున మనల నెదుర్కొని పోరెదరుగాకయని కోరుచుంటిమి. ఇప్పటికి మన యాకోర్క్ ఫలించినది. మన సిద్ధాంతములవిని విశ్వాసమును ఆనామనిష్ఠయైయున్న సకలప్రపంచము నెదుట మనము వెల్లడింపగల యెట్టి తరుణమునకై అతితూహలాలయై త్రైత్యుల మై జేచియుంటిమి. అట్టి పథవిషయిష్ట చేతించితిమి. నిరంకుశాధికారులు మనవిదా నూటిగా దెబ్బ ఎప్పుడు జేయుదురా యని కనిపెట్టుకొనియుంటిమి. వారి సంపూర్ణాధికారములచే ప్రయోగించిన కఠినకారణములను నిశ్చితగఠించుచు, అతంతిరస్థితివ్యముగలిగి మనము అజేయలగు దృఢపరిచయముగాక. వారిపూర్వ యధికములందు వారిపూర్వకత్తివలయును విస్మయముగ ముద్రించెదముగాక. నిరంకుశాధికారులు తిరిగి యెట్టివిఫలత్యమునకుం డి ఎన్నటికి విముక్తులగుటకు వారికి అదను చిక్కకుండ చేయుదుముగాక. ఇదియే మన అంతిమ అగ్నిపరీక్షపర్యాయము. ఇన్నిదినములనుండి దేశై మనము నిరీక్షించుచుంటిమి. అట్టి సరయమిదియే. జాతీయనైకబృందమా! ఇట్టితరుణమున చేతులనుండి జాగ్రత్తకడచరాదు. మనవిజయశీలుడగు సేనానాయకుడు కాసింపు ఆజ్ఞావిషయమై మన మెప్పుడును అజాగ్రూకులమై యుండజనదు. మనవిఫలము తమముట్టిమాలమున మనపూర్వామును భేదింప కుతూహలయైయున్నారు. మనమో ప్రపంచములోని మహస్తవపరుల సముదాయముయొక్క తాకుడును మనల నిశ్చితమార్గము నుండి తొలగింపజేయజాలక పోవుగాక అనికాంక్షించుచున్నాము.

నాయకులు సైనికులు తమతమ నెలవులందు స్థిరమైయుండి తమ కర్తవ్యమును నిర్వహించు చుండవలెను. నిష్పాదాత్మకుల భీషణ ప్రహరములు మనల నిటునటు చలించజేయజాలవు. హింసను ఉపద్రవమును దగ్గరకు చేసినయకూడ దను నిశ్చలత్యమునుండి మనము ప్రతిపక్షులెంతగ పురికొల్పినను మనము విముఖులు గాజాలము. భయపడి మనము మన నియమిత కార్యక్రమమును విడుచుటయు లేక ఉద్రేకపూరితులమై ఉపద్రవముల చేయ గడంగుటయు నిరంకుశాధికారుల విజయమునకును మనపూర్వపరాజయమునకును హేతువులు. పరాజయమన నేల? మనజాతీయతానాశమునకు గూడ ప్రబలకారణములు కాగలవు. మన సైన్యాధిపతి విజయప్రాప్తికరకు యీ విధముగా ఉద్బోధించుచున్నాడు. నిరంకుశాధికారులు మనపైన శక్తి సాధ్యములతో దాడి వేడలేదను. మన మెంత మాత్రిమును చరింపక ఆదెబ్బను ఓర్చుకొని సగుమొగములతో నిష్పాదాత్మకులందు నిలువబడి యెవరిపనులను వారు చేయుచుండ

వలెను. ఎట్టి అపసభాకూడ, హింసాదౌర్జన్యములతోలికి బోజనదు. మన మిట్లు నిర్వహించినచో సంపూర్ణవిజయప్రాప్తి చేకొనుట నిస్సంశయము. ఈ కారణముచేతనే నిరంకుశాధికారులు ఏదో విధముగ మనల నెదుర్కొని మనవిదా దెబ్బవేయగోరుచున్నారు. అప్పుడే మనము సంపూర్ణముగ అజేయత్వమును, దృఢమగు నచంచలత్వమును రుజువుచేయుటకు తయరము లభించును. వారి మొదటికోరిక ఫలించును. ఇంక నిచ్చుడు వారిరెండవకోరిక ఫలం నుత్తము చేయుటయో చేయకపోవుటయో మన హస్తగతమై యున్నది. కాంతిముతోను స్వేచ్ఛముతోను మనస్థలమునందు మనముండి యెవరిపనులను వారు చేయుచుండుట ముఖ్యకర్తవ్యము. వీనిలోనే మన విజయము మున్నది. వీనిలోనే మన తేజము మున్నది. యుంకారములో శృంఖలములుగానీ, మనచేతులను నిర్భయముగా ముందుకు చాచవలెను. అగ్నేయోగ్రములతో తులదూగు మరణిరంగులు ప్రజ్వరింపనీ వారి యెదుట మందహాసముతో మన వికారవక్షస్థలములను విస్తరింప జేసి నిలుపబడవలెను. నితీతకరవాలుములను మైకెత్తినీ తేతులమే మనతలల, నొగ్గవలెను అతిభూభయనక సంఘట్టులు వాటిల్లనీ మనము సరళకార్యక్రమమునుండి రవ్వంతయు తొలగము. వారుచేయు దౌర్జన్యములకు ప్రతిగా దౌర్జన్యమునకు కడంగము. మన ముఖములందు ఏమాత్రము విచారతెలుగు గాని మృదవములందు శ్రోణభావములను గాని చేర నీయకూడదు. మన గొప్ప మహానైపుణ్యమున నుండి విడదీసి లాగుకొనిపోయిపోవుదురుగాక! సమస్త అసహాయోద్యమయోధులను ఒకరివెంటి కొకరిని కార్యగమములలో త్రోసిన త్రోయదురుగాక! మనముమాత్రము ఎప్పుటివలెనే ఇలింపక యుండి ప్రబలదైత్యముయొక్క ఆశ్రయమును విడనాడగూడదు. నిరంకుశాధికారుల దాడిని ఎటులనో ఓర్చుకొని మన అజేయత్వమును మనలను చలించజేయుటలో వాటికల సంపూర్ణ అసమర్థతను స్పష్టీకరించవలయును. వారి దుండగముల బారినుండి సురక్షించుకొను ఉపాయములను అన్వేషింపక నిరంకుశ రాజ్యాంగముయొక్క చివరబురుజును దుస్సహాయముట్టడి చేసి నాశముచేయవలెను. దానిమీదట వారు ఆత్మ సన్నాధమును చేసి మనకు లొంగిపోవలసి వచ్చును.

అప్పుడైనను మనము సత్యాగ్రహవలయును విడనాడక కాసవంధ్యతలను తునకలు తునకలు చేసి వ్యర్థము చేయవలసిన సమయమువచ్చును. మైతనిమనము స్వీకరించిన సత్యాగ్రహదీక్షను కాపాడుకొన గలిగినయెడల చందభానుడు చల్లపడిన పడుగాక! సుధాకరుడు అగ్ని కణంబుల కురిపించిన కురిపించుగాక! భూస్థలి రసాలంబున క్రుంగిన క్రుంగుగాక! గంగాజలనిర్భర ప్రవాహము క్రిందురై దగుగాక! మనవిజయము గమ్యస్థానము చేరుటకు నిరోధము ఏమియు లేదు.

భారతవనమున స్వరాజ్యస్థాపన అగును. అప్పుడే అగును. అవశ్యముగ అగును. అమెరికాదేశపు సుప్రసిద్ధ దేశభక్తుడు 'ఆడం మెక్లిక్' అనువాదస్వాతంత్ర్యములేక మృత్యువు" అనుశంఖిద్వని పూరించెను. మన సేనానాయకుని ఉద్బోధనయును స్వరాజ్యము లేక మృత్యువు అనియే. సహాత్మయ్యొక్క ఈ మహాపర్యాయంలో దేశమును కాపాడగల శక్తి గలదు. ఇందులోనే మహాత్ముని సకలవృద్ధి గలదు. ఇందులోనే వారి భావ గంభీరత కలదు. మరియు ఇందులోనే వారి ఉద్దేశ్య నిశ్చలత్వమున్నది. అవును. దేశముయొక్క మూలమూల నుండియు, "స్వరాజ్యము లేక మృత్యువు" అను భేరినాదము ప్రతిధ్వనింపజేయును. దేశనిక్వాలురు స్వరాజ్యము లేక మృత్యువు" అనుపల్లవితోనే గానము చేసెదరుగాక. కలరసముతో సముద్రగామియుగం గా ప్రవాహమున 'స్వరాజ్యము లేక మృత్యువు' అనుతాళమునే మనము వినుచుండవలెను. సుందర మందగ గమనముతో వీచుచుండు మందహారుతములో 'స్వరాజ్యము లేక మృత్యువు' అను మధురరవమును మనము వినుచుండవలెను.

ఆహా! ప్రతి రాష్ట్రీయ సైనిక జీవరములలో ప్రతివ్యక్తియొక్క రోమరోమము నుండియు ఈ ధ్వనియే వెలువడుచుండవలెను. కాళ్లు చేతుల శృంఖలముల యుభత్యాదధ్వనిలో సహితము 'స్వరాజ్యము లేక మృత్యువు' అనుగామునే వినుచుండవలెను. పిరంగి గుండ్రచే నిశాతులైనవారి కంఠముల నుండి వెలువడు కడసారిపలుకు స్వరాజ్యము లేక మృత్యువు అని యుండవలెను. మననిర్భీష్టానులనుండి మనము చలించునట్లు ఆదర్శనియధీరత్వ పీఠత్యములతో నియమితకార్యములను నిర్వహించుచునే శ్రీకృష్ణ జ్యోత్స్నానయాత్రకై సంసిద్ధముగనుండవలెను. ఇప్పటికీ కారాగృహములే పవిత్ర తపోస్థలాలై పరిణమించుచున్నవి. ఇట్టి స్థలములలోనే స్వతంత్రమాతయొక్క దర్శనము లభించగలదు. ఆ వైపు నుండియే స్వతంత్రమాతయొక్క స్వరాజ్యము లేక మృత్యువు అను సందేశము వినిపించుచున్నది. (ప్రభావ)

కోరుమామిడి:—మృగామమున సుమారు రెండుమాసములక్రిందట శాంత్రాసుసంఘమును ఏర్పాటుచేయడమయినది. సుమారు 50, 60 మంది కలరు. మహాత్మాగాంధీగారి ఉద్యమమును ఆమోదించి శాంతభావముతో కొనసాగించుటకై మా పునరావస్థాపనకు సుదృఢమైయున్నాడు. కోర్టులలోనన్న కోసలన్నియు రాజీనామా లగుచున్నవి. స్వరాజ్య పంచాయతీ కోర్టు ఒకటి స్థాపింపబడినది. ఈకోర్టుకు గ్రామములో నున్న యావన్నీని ప్రతిరోజున హాజరువు తనవివాదములను చంపుకొని వికమత్వముతోను సాదరభావముతోను మెలంగుచు స్వరాజ్యము ఎప్పుడుకచ్చునా యని తపించుచున్నారు. ఏనోట విన్నను మహాత్మాగాంధీకి జేయ స్వరాజ్యకు జేయ, భరతమాతకు జేయ, అనుశబ్దమే. సుమారు 70, 80 రాటములు యాగ్రామములో పనిజేయుచున్న విప్రతినిధులు స్వరాజ్య భజనలతో గ్రామవాసులనును లుప్పంగుచున్నవి. మృగామ జనులందరు మహాత్మాగాంధీ చెప్పినప్రకారము డిశంబరు 31 లేదినాటికి మనకు స్వరాజ్యమువందుకు రాదో అనేపట్టుదలతో క్రద్ధ వహించి పనిచేయుచున్నారు. శ్రీకృష్ణజ్యోత్స్నానమునకు వెళ్లుటకై అందరును సంసిద్ధమైయున్నారు. ఇంకొక ముఖ్యమయిన సంగతి. ఈమధ్య అనగా 25-10-21 తేదికల్వరగ్రామములో గౌరవనీయులగు ఉపాధ్యక్షులగు అగ్రతంత్రులైన జరిగిన మహాసభలో, మృగామ మనసలు గాల్చిన మ. రా. రా. బోల్ల వెంకట దుర్గప్రకాశరామయ్యగారును కరణముగాల్చిన మ. రా. రా. నిండమర్తి వెంకటసాంబసదాశివ లక్ష్మీనరసింహంగారును కరాచితీర్మానమును ఆమోదించి తమపుత్ర్యగతవలె లభ రాజీనామా యిచ్చినందుకు మాపురజనులందరు మాసానుభూతిని చూపుచున్నారు. ఈవిధముగనే అందరు మునుముకరణములు తమపుత్ర్యగములను మూసేసి మహాత్మాగారి నాయకత్వమును అంగీకరించి అసహాయోద్యమము కొనసాగించి డిశంబరు 31 లేదినాటికి స్వరాజ్యము సంపాదించ గలండులకు కోరుచున్నాము.

వర్సాపురమునాల్ల:—అక్టోబరునెల 18 వ తేదీన దామోదరపునాథంగరావుపంతులుగారు తిలకువీరము హరికథగా చెప్పి పురజనులనానందింపజేసిరి. 19వ తేదీన ఉన్న వలక్ష్మీరాయయ్యగారు దయచేసి మధ్యాహ్నము త్రీలకు ప్రత్యేకసభ జేసి తిలక్ స్వరాజ్యధి వరూలు చేసిరి. కస్తూరిమహాత్మ్యుచ్చగారు 4 కాసుల విలువగల తమచేతిమురుగుల నిచ్చిరి. ఇంకను కొందరుకాసులు ఉంగరములు, రూపాయలు 19 సమర్పించిరి. సాయంత్రము గాంధీ చాతులలో సుమారు మూడువేలమందికి ప్రత్యేక కర్తవ్యమును గూర్చి యుపన్యసించిరి. అప్పటినుండియు గ్రామములో విక్రీల కదిలిక గానున్నది. 21 లేదిన దండు నారాయణరాజుగారి అధ్యక్షులక్రిందసభజరిగి కరాచితీర్మానము చేయబడి సుగ్రుహసంతకముల చేసిరి. 26 లేదిన దాక్తురు సుబ్రహ్మణ్యముగారు విచ్చేసి 26, 27 సాయంత్రములందు పురజనులకు అసహాయోద్యమవిజయముగూర్చి యుపన్యసించి ఖద్దరువస్త్రములను విస్తామ వ్యాప్తిలోనికి తీసికొనివచ్చుటకు గాంధీ ఆశ్రమమును స్థాపించి దానికి గాను ఆరువందల రూపాయలు చందాల చేయించిరి. ఆశ్రమమునందు హిందీ నేర్పించుటకుగూడ ఏర్పాటుచేయబడి పని త్వరలోనే ప్రారంభింపబడును. న్యాయవాదులు విరివిగా చందాలనిచ్చి ఆశ్రమమును వృద్ధిలోనికి తీసికొనివచ్చుటకు వాగ్దానము చేసిరి.

బాబ్బిలి నిష్పాదములు:—28-10-21 తేదీన శ్రీయుత అల్లమరాజు బాలకవిగారికి పాత్యతీపురం సముకత్యురుగారకు వడ్డమాని సీతారామయ్యగారు 144 కెక్కుల ప్రకారము శ్రీమంతులను పంపిరి.

నోట్సు

1920 యేనుస్థానింగు ఆర్టు ననుసరించి ఆరు స్త్రీములు ఉపవాదించబడి యున్నవని యందు మూలముగా అందరు తెలుసుకొనవలెను. ఇందును గుఱించి వివరములు తెలియగోరువారు ఆఫీసునని వనిజుగు కా. మునందు మానిసిఫల్ ఆఫీసునని చూడవచ్చును. ఈ నోట్సును చూచిన 60 దినములలోగ ఆక్షేపణ లేవైన యున్నను లేక సూచనలేవైన యున్న చేర్ మన్ గారికి లిఖితరూపముగా తెలుకవలెను. మనిసిఫల్ ఓఫీసు, డి. వి. హనుమంతగారు, చేర్ మన్, మనిసిఫల్ కౌన్సిల్

ఇకను శస్త్రమక్కిరలేదు.

(8188)

శ్రీ దత్తాత్రేయస్వామి, ఉయ్యూరు (యస్లేట్) పంపానాధి పతులచే పోషించబడుచున్న శేటిపు డాక్టరు అబ్దుల్ అజీజు పాపాబుచే న్యూనస్థితుగా తయారుచేయబడి అశకయోగ్య తావులను దడదిన మందుల వివరము:-

1. సిల్వర్ పువ్వుకడు— ఇది రాచపుండ్లు, మేహ చణములు, కుఖసంబంధమైన రణములు, తుపాకిదెబ్బలు మాన్యును. శరీరములో చిప్పింపుకు తుపాకిగుండ్లు, గాజు ముక్కలు, యినుపముక్కలు వగైరాలి అపరేమనలేకనే బయటికి తీయబడు పనికేసున్నది. కత్తిపోట్లు వగైరాలన్నా, గోరుమట్టు, తామర, కణపుకెడ్డు, గజ్జి, కర్పాసే, మదమ నూలులవగైరాలి అమోఘముగా బాగుయ్యును. యావత్తు తీవ జంతువులకు గాయములకు, జబ్బులకు పనికేసున్నది.
వెల తులం 1-కి రు 5-0-0.

ఒక కేసుకు పావుతులంమందు సరిపోవును.
2. సిల్వర్ లోవను— ఇది నోటిపూత, కానిన పుండ్లు, రక్తనాళములనుండి కాదున్న రక్తము నాపుటకున్న పువ్వులను. గజేరియాను మాన్యుటలో దీనికి మించిన మందు లేదని వాడకవలస నీకే తెలియగలదు.
వెల 1 అవున్సు బుడ్డి రు 1-0-0.

3. పాముకాటుకుమందు— బుడ్డి 1-కి రు 1.

4. కాభియాల్ నులేమాని— ఇది యానాని కాస్త్రము ప్రకారముగా తయారుచేయబడినది. ఇది కండ్లు యెరుపు, నీరుకారుట, దురిద, కండ్లకలక, యెండ చూడలేకుండుట మొదలైన యావత్తు కండ్ల జబ్బులకు వ్యసాయధము.
బుడ్డి 1-కి వెల రు 0-8-0.

5. కలరామాత్రెలు— i. మాత్రలు 25 గల డబ్బీ 1-కి వెల రు 1-0-0. ii. తేనెబీభరావ అవున్సు సీసా రు 0-8-0. ఇది కలరా కైలా యావత్తు విశోచనములు, వాంతులు వగైరాలకు అమోఘముగా పనిచేయును.

6. పాద్యపునోప్పి వగైరా యావత్తు నోప్పి లకు మందు— వెల సీసా 1-కి రు 0-8-0.

వై నుదహరించిన మందు లన్నియు బర్మా, చైనా వేశే ముల డాక్టరు లుంగి అను ఒక బహుమహునిలన కనిపెట్ట బడినవి.

ఇంకను వివరములు గోరువారు యాక్రింది చిరునామాకు వ్రాసిన ఒడయగలరు. వై నుదహరించిన మందులు పువ్వులలో గించువిధము, అనుపానములు వందు పంపుకపుడు తెలుప బడును.

Abdul Aziz Sahib,
Native Doctor
South Vallur and Vayver Estates
Thota-Vallur, Kistna District

శ్రీ దత్తాత్రేయస్వామి, ఉయ్యూరు (యస్లేట్) పంపానాధి పతులచే పోషించబడుచున్న శేటిపు డాక్టరు అబ్దుల్ అజీజు పాపాబుచే న్యూనస్థితుగా తయారుచేయబడి అశకయోగ్య తావులను దడదిన మందుల వివరము:-
ఇది కండ్లు యెరుపు, నీరుకారుట, దురిద, కండ్లకలక, యెండ చూడలేకుండుట మొదలైన యావత్తు కండ్ల జబ్బులకు వ్యసాయధము.
బుడ్డి 1-కి వెల రు 0-8-0.

వై నుదహరించిన మందు లన్నియు బర్మా, చైనా వేశే ముల డాక్టరు లుంగి అను ఒక బహుమహునిలన కనిపెట్ట బడినవి.

శస్త్రము

ఇందు ఎక్కువగా పువ్వులు కంటక చికిత్సలు, యెట్టి కంటక సోమంబల కుకు యోగించినదియు మొదలుగాగల విశేష లాభములను దీయునూర్గములు నూచించ బడినవి. 50 ప్రతులు మూత్రమే మిగిలి యున్నవి. 300 పుబలు. వెల రు 1-8-0.
సేతు బ్రదర్స్, మచిలీపట్నము.

ప్రతిఆంధ్రుడును చదువదగిన గ్రంథములు
(1) ఆంగ్లేయసామ్రాజ్యచరిత్రము:- (ప్రపంచములో పాతికభాగమును ఆంగ్లేయులు తెలుసు సంపాదించిరి) తెలుపు గ్రంథము రూ 1-4-0. (8201)
(2) ఆర్థశాస్త్రము:- మన దేశమున దర్శిదభాగ అధికముగ నుండుటకు కారణముల తెలుపుచు విశ్వోపశాంతి యగుటకు మార్గముల నూచించు గ్రంథము రూ 1-4-0 ఈ గ్రంథు పుస్తకము లేక కాలమున కొనువారికి పోస్టు ఖర్చు జండ్లవు. వలయువారు గ్రంథకర్త యగు మామిడిపూడి వెంకటరంగయ్య, ఎం. ఏ. చరిత్రోపన్యాసములు, మహారాజావారి కాశేరి, విజయనగరం అని వ్రాయవలెను.

చందనాదిపట్టి

చందనాదిపట్టి:- ప్రపంచలోగములను బోగొట్టును.
చందనాదిపట్టి:- శౌవర్ణకమేహము (సెగ) రోగ మును అతితీవ్రతముగా బోగొట్టును.
చందనాదిపట్టి:- మూత్రనాళములలోని ప్రణయమును బోగొట్టి మూత్రము బారీయబడుటకు మంట లేకుండచేయును.
చందనాదిపట్టి:- మూత్రాశయమునకు బలము గలిగించును.
చందనాదిపట్టి:- శ్రీలకు ప్రాప్తించిన శౌవర్ణక మేహము (సెగ) రోగమును బోగొట్టును.
చందనాదిపట్టి:- శ్రీలకు వై వికముగా వచ్చే యెర్రకునును, తెల్లకును స రోగములను బోగొట్టును.
25 మాత్రలు వెల రూ 1.
కాట్టలాగు ఉచితముగా పంపబడును.
డాక్టర్ ఆచంట అశ్వీపతి, బి. ఎ. ఎం. బి. సి. ఎం. మేనేజింగు డైరెక్టరు, ఆంధ్రఆయుర్వేద ఫార్మసీ, (లిమిటెడ్) 19, హాచిన్సోడ్డు, నూటారుగోడ్ - మదరాసు. (గురు)

"అమృత అవివృత్ ఫలదర్శిని"

ఇది మంచి ఆశ్వర్థకరమైన పుస్తకము. ఈ పుస్తకము ప్రతి బుద్ధిజనునకు ప్రతిదినమును నిశ్చలీ పురయోగకరము. ఇది నూరులకును బాధితులు, పుట్టికెడి, కడుపునొప్పి, మొదలగునవి కలుగజేయుచేయు నులలకి మోత తెలుగులో వ్రాసిన బడినది. గొప్ప పుస్తకములును చాలవలె. వెల 1 రూ. ప్రస్తుతం కలరాది విష వ్యాధిలకు బడి నూరులకును బాధితులు బి. సి. సి. ఎం. బి. సి. ఎం. వారియు వ్రాసినది. కలరాది బాధితి తెలివితోక గోరువారికి యా వివిధపుష్ప మేళనములను వినియోగించి వాటినియందుకు పుస్తకమును పంపించును. ఇది వినియోగించు ప్రజలలోనుండును.
డా. ఆ. పద్మవతి, మదరాసు.
చందనాదిపట్టి:- ప్రపంచలోగములను బోగొట్టును.

స్వదేశ మాన్యనిర్దిత వస్తువులు.

గజ్జి పని! వెల సరసము!!
ప్రశస్తమైన ఉక్కుతో తయారుచేయబడు చున్న చిన్న, పెద్ద సైజుల మడతచాకులు, పేనా కత్తులు, బలైయికత్తులు, లీవరు విశేషముగా వేసి తయారుచేయబడుచున్న అన్ని సైజుల యిత్తడి కప్పతాళములు, ఇనుపకప్పతాళములు, మేలయిన ముంగలికత్తులు, ఇత్తడి యినుముకలిసిన కప్పతాళ ములు, మంచి తాళములతో బందోబస్తు చేయ బడిన యినుపపెట్టెలు వగైరా సామానులు మా కర్మాగారమున దియూ రగుచున్నది. (3081)
భరణియును పంపిన ధరలు తెలుపబడును. పర్యటలకు సరసమైన కమీషన్ నీయబడును. తిరిగి చిరునామా: బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో., "ఇండస్ట్రీసు" కట్టపు అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc. పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)

నమకము (1842)

బంగారు, వెండిరత్నముల నగలును, ఇతర వస్తువులును వాతను యిచ్చిన పుచ్చుకొని వైకము ఇవ్వబడును
ఉమిడి-రామయ్య శెట్టి
గురుసామిశెట్టి కంపెనీ
25, చైనాబజారుగోడ్, మదరాసు.
నగలు వాణ్యముగాను పూచీతోడగా సరియైన ధరలకు తయారుచేసి విక్రయించుటకు వలయును. తయారుచేసిన వాటిని అధికభూముగా ఆర్డరుమేరకు తయారుచేసి యివ్వబడును. ఒకసారి ఆర్డరు యిచ్చి నగలు తయారు చేసివాస్తూ వారి వలన మా నమ్మకము తెలిసికొనవచ్చును.

మలయ చందనము.
గనేరి యా అను నెగరోగమునకు వచారము. పథ్యములేదు. పిడికారితో పనిలేదు. ఎలుపు, తెలుపు, పచ్చ, అను మూడు విధముల నెగరోగమును మూడు పూటలలో మాన్యును. శ్రీల కుసుమ వ్యాధులకు కూడ ఇది రాజోధము.
డబ్బీ 1-కి వెల 2-4-0
1 చుండి (మలయచందనమున కనుపానము) డబ్బీ 2-0-0
1922 కేలందను 1922
రంగుల చిత్రలేఖము. ముగ్గులు మామగట్టుచున్నది. వా రములు తెలుగులో నున్నవి. వెల 1-కి 0-8-0, డెను 1-0-0. ఒకటి క ముందువారు 4 అశాల పోస్టుచేసి పంపవలెను. నాలుగింటికి కత్తులకొరువారికి పోస్టువ్యాజ్యం ఉచితముగలదు. ప్రతివారిని నుడవకనినది. కొలప్రసక్తి ముద్దించు. (1551)
గుండ్లపూర్ణి, నూరువరం (గోదావరి)

శస్త్రము

ఇందు ఎక్కువగా పువ్వులు కంటక చికిత్సలు, యెట్టి కంటక సోమంబల కుకు యోగించినదియు మొదలుగాగల విశేష లాభములను దీయునూర్గములు నూచించ బడినవి. 50 ప్రతులు మూత్రమే మిగిలి యున్నవి. 300 పుబలు. వెల రు 1-8-0.
సేతు బ్రదర్స్, మచిలీపట్నము.

శస్త్రము

ఇందు ఎక్కువగా పువ్వులు కంటక చికిత్సలు, యెట్టి కంటక సోమంబల కుకు యోగించినదియు మొదలుగాగల విశేష లాభములను దీయునూర్గములు నూచించ బడినవి. 50 ప్రతులు మూత్రమే మిగిలి యున్నవి. 300 పుబలు. వెల రు 1-8-0.
సేతు బ్రదర్స్, మచిలీపట్నము.

సాల్ ఏజెంట్లు.
ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్స్ కంపెనీ.
155 హమ్మబునీడు, బాంబాయి.
D 126 W 100.

DUNCAN STRATTON & Co.

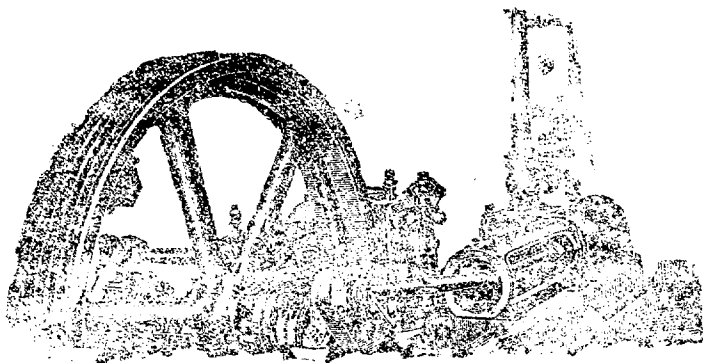
డన్ కన్ స్ట్రాటన్ అండ్ కో.

(2412)

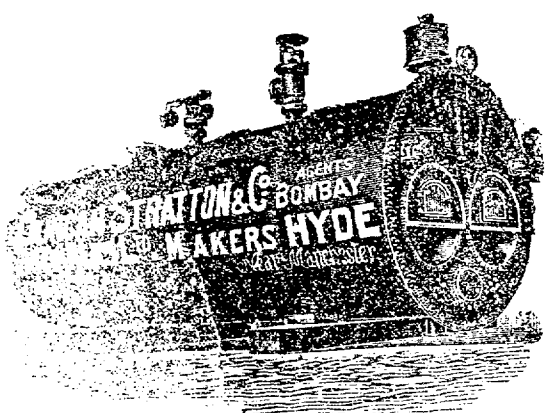
ఎంజనీర్లు, మెషిన్ రి ఇంపోర్టర్లు. 9 మెయిన్ వీది, బొంబాయి.

పొడవు 10 అడుగులు
మొదలు 22 అడుగుల వరకు
మందులు — డయామీటరు
అ. 4. మొదలు 6 అ. 6 అం.
కరకు యెందును.
స్టీంబల్బ్స్ (వెమరు
90 పౌండుల మొదలు
160 పౌండుల వరకు వుండును.

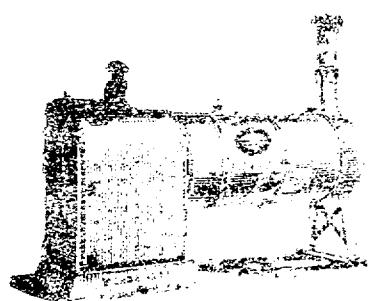

హైడ్రానుస్టిక్ కార్నిష్ బాయిలర్లు.

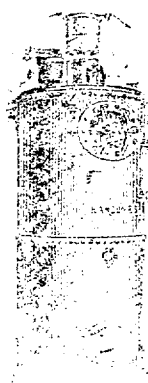

హైడ్రానుస్టిక్ లంకామైరు బాయిలర్లు.
పొడవు 28 అ. మొదలు 32 అ. వరకు వుండును.

డయామీటరు 6 అ. మొదలు 8 అ. వరకు వుండును.
స్టీంబల్బ్స్ (వెమరు 100 పౌండుల మొదలు 250 పౌండుల వరకు వుండును.

లోకో మల్టిప్లయిబల్ బాయిలర్లు.
స్టీంబల్బ్స్ (వెమరు 80 పౌండుల మొదలు
100 పౌండుల మొదలు 150 పౌండుల వరకు వుండును.

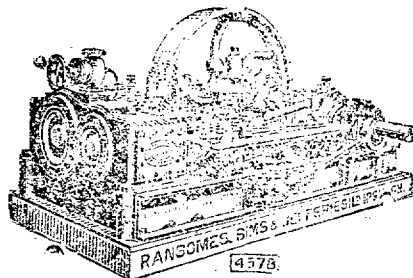

వర్టికల్ బాయిలర్లు.
డయామీటరు 6 అ. మొదలు 8 అ. వరకు వుండును.
స్టీంబల్బ్స్ (వెమరు 80 పౌండుల మొదలు 100 పౌండుల వరకు వుండును.

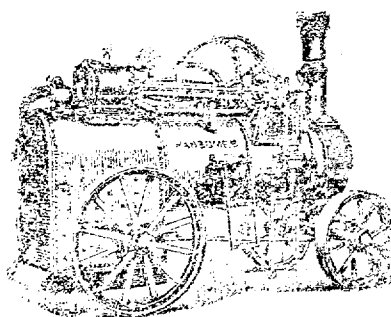
ఈ క్రింద తెలుపబడిన వాటిని
సప్లయ చేయుదుము.
మాది జిన్నింగు మెషిన్, వాటిపామానులు
మాది ట్రెన్సింగు మెషిన్
మాది సిన్సింగు మెషిన్
మాది వీవింగు మెషిన్
అన్నిరకముల స్టీము ఎంజిన్లు
అన్నిరకముల స్టీము బాయిలర్లు
కోల్డ్ ఫ్లవర్ మిల్లింగు మెషిన్
నూనె మిల్లు మెషిన్
మంచుగడ్డకేయ మెషిన్
కట్ట బిల్డింగు చేయు మెషిన్ వాటి పామా
అన్నిరకముల పంపింగు మెషిన్లు
శాగము, కృత్రిమ సంబంధమైన కోరముట్లు
కిరసన్ నూనె కురుడు అయిల్ ఎంజిన్లు
ఎల్క్ట్రిక్ ట్రెలింగు (ప్లాట్స్) కోరముట్లు
లేతులు నర్కుపాపు కోరముట్లు
టీలు మెషిన్లు, కప్పింగులు, పెడెస్టాల్స్
కాట్ బరన్ అండ్ కాన్స్ట్రక్షన్ వర్క్స్ ఫుల్లీ.
వగయిరా అన్నిరకముల పామానులు.

సైడ్ బై సైడ్ కాంపౌండు
'హిందూస్థాన్' ఎంజిన్లు.

(కాన్ స్ట్రక్చర్ మెషిన్ల పోల్ వీయబడినవి,
ఇంజిన్ సింగిల్ సిలిండరు ఇంజిన్లు కూడ గలవు.

హెన్రీడు కాంపౌండు ఎంజిన్లు.

పోర్టబల్ స్టీము ఎంజిన్లు.
సింగిల్ సింగిల్, డబుల్ సిలిండరు గలవి.
స్టీము (వెమరు 120 పౌండుల గలవి.
కాంపౌండు — హెన్రీ, హెన్రీ సిలిండరు.
స్టీము (వెమరు 150 పౌండుల గలవి.

వివరములకు, ధరలకు బొంబాయిలో యుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కై నను లేక

బెజవాడ (కృష్ణాజిల్లా)లో యుండు ఇంగ్లీషు స్టాల్పు ఇంపోర్టింగు కంపెనీ ప్రొప్రైటరు గారైన
మానేవల్ బావనయ్యగారికైనను వ్రాయవలెను

అమతాంజనము అన్నోపలకు దివ్యాత్మతము.

దగ్గు, శైత్యము, పడిశము, రొమ్మపడిశము, తిలనెప్పి, వాయుప్రసోత్సలు,
పోట్లు, బెణుకులు, బిల్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యాత్మతము.

చక్కని దగ్గిలో నూనెలు రూప 0—10—0; దబక 1—8 రూప 5—12—0. పోట్లములు శలు.

అమృతాంజనం డిపో. } 109, ఫ్రెరి రోడ్డు, బొంబాయి,
6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

